

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Рег. №....., екз. №.....

.....2014 г.

ДО
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-Н БОЙКО БОРИСОВ

Д О К Л А Д

ОТНОСНО: Дейността на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз през 2013 година

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

През 2013 година Съветът за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съвета“), създаден с Постановление на Министерския съвет № 18 от 4 февруари 2003 г., работи при сложни вътрешни и външни процеси.

Значим вътрешен фактор през 2013 г. е комплексът от процеси в обществените отношения, който може да се определи като обществено-политическа криза с последвалите смени в изпълнителната власт и работата на три правителства през периода.

Навлизането на изпълнението на програмите, финансирани със средства от ЕС в напреднал етап през 2013 г. изисква увеличаване на ресурса за национално съфинансиране, което налага по-висока събираемост на данъците и ограничаване на сивата икономика. Ограничаването на данъчните измами, намаляването на сивата икономика, борбата с контрабандата и измамите със средства на ЕС са в основата на защитата на националния бюджет и бюджета на ЕС. Тези дейности изискват от една страна промени в нормативната уредба и от друга засилване на координацията между компетентните национални институции.

Основен външен фактор в периода е световната икономическа криза и отражението ѝ върху икономиката на Европейския съюз, което налага защитата на финансовите интереси на ЕС да е приоритет както на европейско, така и на национално ниво.

След приетите през 2011 г. от Европейската комисия Стратегия за борба с измамите и План за действие за борба с контрабандата на цигари и алкохол по протежение на източната граница на ЕС през 2011 г., през 2013 г. е публикувано Съобщение на ЕК за засилване борбата с контрабандата и незаконната търговия на цигари.

Като продължение на усилията в борбата с измамите от 2012 г. са стартирани няколко процедури в областта на европейското законодателство:

- Внесено е предложение на Европейската комисия за приемане на Директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза по наказателноправен ред;

- Публикувано е предложение на Регламент за създаване на Европейска прокуратура;

- Приет е Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 883/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 година относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 г. на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 г. на Съвета.

Важно място сред посочените вътрешни и външни процеси заемат въпросите за сътрудничеството на държавите-членки с Европейската комисия и Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ).

При посещението в България на генералния директор на ОЛАФ Джовани Кеслер на 16.04.2013 г. е проведена среща с министъра на вътрешните работи, главния прокурор на Република България и представители на дирекция АФКОС. Дискутирано е предложението на ЕК за създаването на Европейска прокуратура, ролята на ОЛАФ, както и задълбочаването на сътрудничеството с българските компетентни власти. От българска страна е изразена ясна подкрепа за създаване на Европейска прокуратура, което е оценено високо от генералния директор на ОЛАФ.

На 25.09.2013 г. в Брюксел е проведена среща между генералния директор на ОЛАФ със заместник министър-председателя, министър на вътрешните работи и председател на Съвета Цветлин Йовчев и заместник министър-председателя, министър на правосъдието и член на Съвета Зинаида Златанова. Обсъден е новият регламент, с който се цели повишаване ефективността на ОЛАФ и засилване сътрудничеството с компетентните власти на държавите-членки. В регламента в чл. 3, пар. 4 изрично е предвидено задължение на всяка държава-членка да определи „координационна служба за борба с измамите“ (АФКОС), която да подпомага ефективното сътрудничество и обмен на информация с ОЛАФ, в т.ч. информация от оперативен характер. По време на разговорите са обсъдени въпроси относно създаването на Европейската прокуратура, сътрудничеството с ОЛАФ, както и възможността да се отделят повече ресурси за дирекция АФКОС.

Освен проведените срещи на високо ниво, за задълбочаване на оперативното сътрудничество между ОЛАФ и българските власти, са проведени и работни срещи по конкретни разследвания, обучения и кръгли маси за обмяна на опит между компетентните институции. По инициатива на ОЛАФ на 04.02.2013 г. в Брюксел е проведена среща на директора на дирекция АФКОС, началника на сектор „Оперативно сътрудничество“, представител на Върховна касационна прокуратура, заместник-окръжния прокурор на Смолян, с ръководители и служители от три отдела в ОЛАФ. Срещата е проведена във връзка с конкретни разследвания на ОЛАФ, по които дирекция АФКОС е оказала съдействие. Представена е информация за предприетите от българските власти действия по всеки един от случаите, като са обсъдени въпроси за взаимодействието и координацията между различните служби и институции. Обсъдена е комуникацията и сътрудничеството след реорганизацията на ОЛАФ през 2012 г.

I. Заседания на Съвета

Дирекция АФКОС подпомага министъра на вътрешните работи и Съвета при осъществяване на координацията в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС. Дирекцията организира, следи и отчита изпълнението на одобрените от Министерския съвет проекти, стратегии и планове. В изпълнение на тези задължения през февруари 2013 г. от дирекция АФКОС е изготвен проект на Доклад за дейността на Съвета за 2012 година, с Отчет за изпълнението на Плана за действие за 2012 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2011 – 2013 г., отчитайки задачите, изпълнени от членовете на Съвета, от дирекцията и от структурите на МВР – ГДНП, ГДГП, ГДБОП, ДПВО. От дирекция АФКОС е изготвен и проект на План за действие за 2013 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2011 – 2013. Дирекция АФКОС е съгласувала документите с посочените институции преди внасянето и представянето им на заседание от председателя на Съвета.

Поради непровеждане на заседание на Съвета през април 2013 г., горните проекти на документи не са утвърдени от Съвета и не са внесени в Министерския съвет за приемане.

II. Законодателни, административни, организационни и управленски мерки, предприети през 2013 г. в Република България за защита на финансовите интереси на ЕС

1. С промените в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) е въведено осъществяването от НАП на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България като съвкупност от действия на органите по приходи, с цел предотвратяване укриването на данъци и на данъчни измами.

2. С измененията в Закона за данък върху добавената стойност (ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г. и ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) е въведен механизмът за обратно начисляване на ДДС при доставките на зърнени и технически култури като инструмент за намаляване на данъчните измами с ДДС и ограничаване на нелоялната конкуренция в отрасъл производство и търговия със зърнени и технически култури.

3. През 2013 г. е подготвен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за митниците, който с Решение от 09.01.2014 г. е одобрен от Министерския съвет. Промените имат за цел процесуална икономия, повишаване на ефективността, намаляване на сроковете по събиране на дължими публични държавни вземания и с издаденото решение на митническия орган, с което се определя длъжника и размера на публичното държавно вземане, да се установи вземането. Изрично е предвидено решенията на митническите органи да подлежат на предварително изпълнение. Предвидено е обжалването на решението да не спира неговото изпълнение. С изменението се предвижда по-висока санкция в случаите на контрабанда с тютюневи изделия. Очаква се, че предвидения минимум на налаганата глоба – не по-малко от 1000 лв. ще има превантивно и възпиращо действие. Въвежда се и по-тежка санкция при повторно нарушение.

4. С оглед облекчаване на административната тежест за бизнеса са подготвени и приети от Министерския съвет изменения в Правилника за прилагане на Закона за митниците и Тарифата за таксите, които се събират от Агенция „Митници”.

В областта на акцизите през 2013 г. са подготвени:

- два проекта за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове;

- два проекта на Правилник за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове;

- проект на Наредба за изменение на Наредба № 3 от 19.02.2010 г. за специфичните изисквания и контрола, осъществяван от митническите органи върху средствата за измерване на акцизни стоки;

- проект на изцяло нова Наредба за специфичните изисквания и контрола, осъществяван от митническите органи върху средствата за измерване на акцизни стоки.

Някои от основните промени са: ясно дефиниране на характеристиките на „отпадъците от тютюн“ (остатъци от тютюневи листа), с цел предотвратяване на злоупотреби и отклонение от акцизно облагане; облекчаване дейността на лицензираните складодържатели във връзка с обезпеченията при режим отложено плащане на акциз; предвидено е размерът на обезпечението да се определя така, че във всеки момент да покрива размера на акциза; намалени са сроковете за издаване на разрешение за търговия с тютюневи изделия; с цел предприемане на действия по реда на ДОПК, митническите органи ще получават информация от данъчно задължените лица при откриване на производство по прекратяване, прехвърляне, преобразуване, ликвидация и несъстоятелност на предприятие.

5. Прието е Постановление № 69 на МС от 11.03.2013 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на кандидати за безвъзмездна финансова помощ и бенефициери на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Съвместната оперативна програма „Черноморски басейн 2007 – 2013 г.“, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм. ПМС № 69 е в сила от 01.04.2013 г. и отменя ПМС № 55/2007 г. В съответствие с европейското законодателство и практика ПМС № 69/2013 г. регламентира процедурата по възлагането на дейности по проекти, финансирани със средства от ЕС, от частни субекти – бенефициери по проекти. Целта е опростяване на процедурата по възлагане и намаляване на риска от грешки и извършването на нередности от бенефициерите. Въпреки предприетите действия и изменение на процедурата за определяне на изпълнител от бенефициери – частни субекти, Министерство на финансите счита, че са необходими допълнителни усилия в насока опростяване на правилата за възлагане в съответствие с европейската практика в тази област. Това може да бъде постигнато чрез прилагане на нормативни мерки за програмен период 2014 – 2020 г.

6. През 2013 г. са извършени промени във функционалностите на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) в модул „Нередности и проверки на място“ във връзка с докладването на нередности. Осъществена е функционална съвместимост между ИСУН и Системата за управление на нередностите (IMS) на ОЛАФ чрез експортиране на информацията за нови нередности от ИСУН във формат, който съответства на формата в IMS и позволява нейното директно въвеждане в системата. По този начин не се налага повторно въвеждане на една и съща информация в двете системи и се намаляват рисковете от грешки, като е осигурена техническа възможност за пълно съответствие на информацията в ИСУН и в IMS на ОЛАФ. С промените е осигурена възможност за нанасяне на корекции от потребителите от УО и МЗ в атрибутите за нередности и тримесечните уведомления за нередности до края на втория месец след завършване на тримесечието с цел нанасяне на корекции в следствие на установени грешки и неточности за текущото докладване на нередности и осигуряване на съответствие между представената информация в ИСУН и IMS. Осигурена е възможност за създаване на обобщена справка с цялата информация за всички нередности във формата на експорт към IMS и е осигурена възможност за търсене по

зададени критерии в базата данни за всички нередности: за потребителите от дирекция АФКОС за всички оперативни програми; за потребителите от Управляващите органи - за цялата оперативна програма по всички приоритетни оси.

7. През 2013 г. Сертифициращият орган е предприел превантивни действия от административен характер с оглед намаляване риска от извършване на нередности от бенефициерите, като са изготвени и предоставени на УО по оперативните програми:

- Инструкция за обмена на информация между Управляващите органи/Междинните звена и бенефициентите в процеса на заявяване на средства и отчитане по проекти, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Целта на Инструкцията е намаляване на административната тежест спрямо бенефициерите и оптимизиране на изискваната от тях информация при отчитане на разходите по договори/заповеди за безвъзмездна финансова помощ, съфинансирани със средства от СКФ, както и създаване на необходимите предпоставки за активен електронен обмен на информация чрез електронен подпис;

- Инструкция за извършване на ангажименти за договорени процедури във връзка с проекти, съфинансирани със средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, на ниво бенефициент. Отчитайки натрупания до момента опит, Инструкцията цели да осигури максимално добро качество на тази услуга, да унифицира подхода за всички ОП, съфинансирани със средства от СКФ, да предостави на бенефициерите необходимата яснота във връзка с обхвата на дейността, с избора на изпълнител на подобни услуги чрез формиране на адекватна рамка за оценка на техническите предложения на участниците, в това число на показателите за оценка на техническите предложения. Изготвянето на тази инструкция е в резултат на констатираните различни изисквания за ангажименти за проверки, издадени за отделните ОП, на установените повтарящи се пропуски при осъществяване на обществената поръчка от страна на бенефициерите, които рефлектират върху качеството на получавания продукт (одитната проверка) и неговата добавена стойност в цялостния процес по потвърждаване/верифициране/сертифициране на разходите;

- ДНФ № 1 от 29.08.2013 г. относно приключване на програмен период 2007 – 2013 г. по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз. Във връзка с Насоките на Европейската комисия за приключване на оперативните програми, приети за подпомагане от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд (2007 – 2013 г.), одобрени с Решение на Европейската комисия от 20.03.2013 г. и с оглед уеднаквяване на подхода, синхронизиране на процеса и превенция на евентуални грешки и пропуски през 2013 г., министърът на финансите издаде указание ДНФ № 1 от 29.08.2013 г. към УО относно приключване на програмен период 2007 – 2013 г. по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз.

8. През 2013 г. са приети промени в Правилника за прилагането на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП, ДВ бр. 27 от 15.03.2013 г.). Промените целят постигане на по-голяма яснота по отношение прилагането на мерките, предвидени в ЗМИП, за идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация (чл. 3, ал. 1, т. 1-3), осигуряване на допълнителни насоки за лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 от ЗМИП и по-ефективно прилагане на мерките, като най-важните нови изисквания са следните:

- въвеждане на подробно документиране на извършената проверка на идентификацията и отбелязване на датата, часа и името на служителя, извършил проверката;

- въвеждане на указания за лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 от ЗМИП относно

идентифицирането на свързани операции.

Във връзка с новото изискване на ЗМИП да бъдат поставени под особено наблюдение всички сложни или необичайно големи сделки или операции, както и всички сделки и операции, които нямат явна икономическа или законна цел (чл. 7б на ЗМИП), е допълнен ППЗМИП с насоки и указания за прилагането на разпоредбата и за изпълнение на изискванията за събирането на допълнителна информация, нейното документиране и съхраняване от лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 от ЗМИП. Чрез предложените разпоредби се цели да се гарантира и възможността за ефективен контрол от страна на САД ФР – ДАНС за правилното изпълнение на ЗМИП. Във връзка с чл. 7б от ЗМИП са уточнени видът и начинът за събиране на информация. Конкретизирано е изискването за документиране на събраната информация по чл. 7б, както и на заключенията на базата на наличните данни, за да се гарантира коректното прилагане мерките за превенция на изпирането на пари и преди всичко докладването при наличието на съмнение по реда на чл. 11 от ЗМИП.

9. В Държавен фонд „Земеделие” през 2013 г. са приети и утвърдени:

- „Политика за превенция и противодействие на измамите и третиране на нередности” и „Инструкция за третиране на сигнали за нередности и нарушения по програми, схеми и мерки финансирани от бюджета на ЕС и НБ” – приети с положителна резолюция на Изпълнителния директор на ДФ „Земеделие” от 09.04.2013 г. на ДЗ с вх. № 03-0416/2601 от 04.04.2013 г.;

- „Инструкция за регистриране, въвеждане и актуализиране на данни в регистър „Сигнали за нередности”. Заповед за определяне на служители с права „read&write” и „read only” за достъп до регистър „Сигнали за нередности” – приети с положителна резолюция на Изпълнителния директор на ДФ „Земеделие” от 03.10.2013 г. на ДЗ с вх. №03-0416/2601 от 01.10.2013 г.

Направените промени привеждат в съответствие цитираните документи с Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2011 – 2013 г. и изменението на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз (ДВ бр. 6 от 20.01.2012 г.).

10. В Агенция „Пътна инфраструктура”, с решение на УС на АПИ № 6704/13 г. от 30.07.2013 г. са актуализирани „Вътрешни правила за организация за провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки от АПИ”, с отразени промените в Закона за обществени поръчки. На интернет страницата на АПИ в раздел „Профил на купувача” се публикува подробна информация за: публични покани; предварителни обявления; документации за участие в открити процедури за възлагане на обществени поръчки. С решение на УС на АПИ № 6253/13 от 27.05.2013 г. е актуализирана „Инструкция за предварителен финансов контрол, преди поемане на задължения и преди извършване на плащания на разходи в АПИ”.

11. По ОП „Транспорт” през отчетния период са актуализирани и подписани Оперативни споразумения за подготовка, избор, управление, изпълнение, наблюдение и контрол на проекти/операции, финансирани от Оперативна програма „Транспорт” 2007 – 2013 г. между Управляващия орган и бенефициентите на програмата. Актуализацията е наложена основно поради изменения на нормативната уредба – Закона за обществените поръчки и направени препоръки от проведени проверки на място/одити от съответните органи.

12. През 2013 г. е приета административна мярка, свързана с подобрения в процеса на електронното кандидатстване по ОП „Техническа помощ”, като същото се извършва чрез попълване на електронен формуляр, който е част от съответния модул в ИСУН.

III. Дейности по укрепване административния капацитет на институциите, представени в Съвета и Прокуратурата на Република България, за осъществяване на ефективна превенция и противодействие на нередностите и измамите, засягащи приходната и разходната част на националния и общностния бюджет

1. Министерство на финансите (МФ)

С цел укрепване на административния капацитет, осигуряване на ефективна превенция и противодействие на нередностите и измамите и с оглед спецификата на функциите си през 2013 г. Сертифициращият орган организира обучение за всички свои служители, проведено от външен експерт, на тема „Ролята на Сертифициращия орган 2015 – 2020 г., съгласно новите регламенти“. В допълнение с оглед постигане на горепосочените цели общо 45 служители на Сертифициращия орган са участвали в обучения и семинари, организирани от обучаващи организации в страната и в други държави-членки (Европейска академия за данъци, икономика и право, ИНТЕРАКТ, Европейски институт за публична администрация, Европейски център за обучение, Lexxion training) на теми, касаещи:

- Финансово управление на Структурните фондове на ЕС;
- Европейски правила за обществени поръчки, политики и практики и в частност поръчките по проекти, финансирани от ЕС;
- Измамите и нередностите по проекти, финансирани със средства от ЕС;
- Управление на риска в публичния сектор;
- Приключване на оперативните програми, изпълнявани в периода 2007 – 2013;
- Финансово отчитане на финансирани от ЕС проекти;
- Финансов контрол, одит и подготовка за новия програмен период;
- Вътрешен и външен одит на проекти и програми, финансирани от ЕС;
- Държавни помощи;
- Финансов контрол на Европейските фондове;
- Допустимост на разходите по проекти, финансирани от ЕС;
- Бюджетирание в публичния сектор.

По отношение на административния капацитет на УО на ОПАК се отбелязва, че през 2013 г. във връзка с излизането в дългосрочен отпуск на титулярния служител по нередности по оперативната програма неговите функции успешно са прехвърлени на друг служител на УО на ОПАК, което показва работеща и ефективна система на взаимозаменяемост в сферата на администриране на нередностите.

2. Агенция за държавна финансова инспекция (АДФИ)

Във връзка с измененията на Закона за държавната финансова инспекция (ЗДФИ) от август 2011 г. и регламентирането на нова функция по извършване на финансов контрол в областта на обществените поръчки въз основа на годишен план, изготвен след анализ и оценка на рискови фактори, са изменени и допълнени Правилника за прилагане на ЗДФИ и Устройствения правилник на АДФИ. Предвидено е и поэтапно увеличаване на административния капацитет на АДФИ за периода от 2011 г. до 2014 година. Към 31.12.2013 г. утвърдената численост на агенцията е 193 щатни бройки, като се предвижда увеличение.

Мероприятията за повишаването на квалификацията на персонала и обученията са планирани, организирани и изпълнени съгласно Оперативния план на АДФИ за 2013 г. През годината е проведено обучение за всички финансови инспектори относно контрола в областта на обществените поръчки и обучение на ръководните кадри и ключови експерти във връзка с повишаване ефективността на работата на служителите. През 2013 г. с цел повишаване квалификацията на служителите в АДФИ и подобряване на професионалните знания, умения и

компетентност, агенцията е одобрена за бенефициер и изпълнява проект „Компетентни служители - ефективна администрация“ по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Административен капацитет“. Дейностите по проекта ще продължат и през 2014 г. Успешното изпълнение ще допринесе за мотивацията на персонала и повишаване ефективността от дейността на агенцията, като се осигурява възможност за повеждане на 214 обучения, курсове и др. по различни теми, съобразени с професионалните задължения на служителите.

3. Агенция „Митници“

В изпълнение на Годишния план за обучение на служителите от Агенция „Митници“ през 2013 г. са проведени 203 обучения, от които 100 на национално ниво и 103 на регионално. Броят на участниците в тях е съответно 1983 на национално ниво и 1259 на регионално. Само в рамките на дирекция „Митническо разузнаване и разследване“ през 2013 г. 48 служители са участвали в 14 обучения (част от годишната програма на Агенция „Митници“). В допълнение, служители на дирекцията са ръководили 19 обучения на национално ниво.

В края на април 2013 г. е проведено специализирано обучение на тема „Разследване на изпирането на пари“, като част от проекта „Партньорство за подобряване на институционалния капацитет и политиките по превенцията и контрола на прането на пари в България и Югоизточна Европа“. Обучението е организирано от фондация „Риск Монитор“ и финансирано по програма „Превенция и борба с престъпността“ на Европейския съюз (Генерална дирекция „Вътрешни работи“).

Служители на дирекция „Митническо разузнаване и разследване“ са участвали в проведената през октомври 2013 г. конференция на тема „Подсилване на защитата на еврото в страните от Черноморския регион“, организирана от ОЛАФ, по програма „Перикъл“.

В края на октомври по инициатива на Франция е проведен регионален семинар на тема „Звена за финансово разузнаване, борба срещу изпирането на пари, институционални отношения и най-добри практики“.

Във връзка с проекти, финансирани от ОЛАФ по Програма „Херкулес“ II, както и посредством възможностите на програма „Фискалис 2013“, служители от дирекция „Митническо разузнаване и разследване“ са осъществили работни посещения в други държави-членки на ЕС с цел проучване на най-добрите практики и методи в работата на митническите администрации в определени области (акцизни дейности, борба срещу кибер престъпленията).

През май 2013 г. в гр. София представители от различни митници са участвали в едnodневен семинар по продуктова идентификация, организиран за служители на Агенция „Митници“, ГД „Гранична полиция“ и ГДБОП. Обучението имаше за цел да повиши професионалната квалификация на участниците и придобиване на необходимите специфични знания, посредством които лесно и точно да разпознават и различават оригиналните продукти, означени с различни марки като Nike, Converse, Louis Vuitton, Christian Dior, Playboy, Nokia и други.

През юни 2013 г. служители от митници Бургас, Пловдив и Свиленград са участвали в седми семинар, фокусиран върху борбата срещу фалшифицирането и включва обучаваща сесия за правоприлагащите органи за практическо установяване на фалшиви продукти.

Асоциация Растителнозащитна Индустрия България и Българска агенция по безопасност на храните са организирали семинар на тема „Против нелегалните продукти за растителна защита“, проведен през април 2013 г. в гр. Разград. Обучението е предназначено за

правоприлагащи органи, с цел превенция на разпространението и употребата на нелегални пестициди на територията на Република България. Участие са взели служители от митница Русе. На 19 и 20 юли са проведени семинари по същата тема и в гр. Бургас и гр. Варна. Участвали са митнически и полицейски служители, работещи на пристанищата във Варна и Бургас.

4. Агенция по обществени поръчки (АОП)

През 2013 г. служителите на АОП са преминали обучение на тема „Повишаване на компетентността и професионализма на експертите в Агенция по обществени поръчки с цел ефективно изпълнение на задачите и подобряване уменията за работа в екип”, което е проект № 0109-АОП-1.8, BG161PO002-1.8.01-0001 „Укрепване капацитета на Агенция по обществени поръчки и усъвършенстване на системата на предварителен контрол върху процедури, финансирани с европейски средства”, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Техническа помощ”.

Всички служители от администрацията, със задължения, свързани с осъществяването на предварителен контрол са запознати с определенията за нередност и измама, в т.ч. и относно докладването на нередности и измами. В досиетата на служителите се съхраняват подписаните от тях декларации относно запознаването с определенията за нередност и измама и с реда на докладване на нередности. Процедурата се прилага и при назначаването на нови служители, чиято дейност е свързана с осъществяването на предварителен контрол.

5. Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ)

През 2013 г. в рамките на проект „Оптимизиране на Агенция „Пътна инфраструктура” по Техническа помощ на ОП „Регионално развитие”, служителите от АПИ са участвали в следните обучения:

1. Проведено е обучение в Националната школа за администрация в гр. Страсбург в периода от 08 до 12 април 2013 г. на тема: „Оптимизиране на Агенция „Пътна инфраструктура” за управление на програми и проекти, финансирани с европейски средства” (обучението включва: законова рамка и общи принципи, отговорности на управляващия орган, основни принципи и цели на финансовия контрол, сертифициране на разходите, контрол на нередностите при провеждане на обществени поръчки, финансови корекции, препоръки) – обучени са 7 експерти.

2. Проведено е обучение в Международния център на ILO в гр. Торино в периода от 27 до 31 май 2013 г. на тема: „Оптимизиране на Агенция „Пътна инфраструктура” за управление на програми и проекти, финансирани с европейски средства” (програмата включва: финансовото управление, мониторинга и контрола на проектите) – обучени са 7 експерти.

3. Проведено е обучение в Европейски институт за публична администрация (EIPA), гр. Барселона, в периода от 24 до 28 юни 2013 г. на тема: „Оптимизиране на Агенция „Пътна инфраструктура” за управление на програми и проекти, финансирани с европейски средства” (обучението включва: водещи стратегии и принципи за Европейската икономическа интеграция, финансови инструменти на политиката на сближаване) – обучени са 7 експерти.

В рамките на проект за обучения в чужбина на служители, пряко свързани с изпълнението и контрола на проекти по Оперативна програма „Транспорт”, са проведени следните обучения:

1. В Торино, Италия, от 27 до 31 май 2013 г. – обучение на тема: „Планиране и изпълнение на проекти по пътна инфраструктура” – обучени са 7 служители.

2. В Страсбург, Франция, Френски институт по публична администрация, от 03 до

07 юни 2013 г. – обучение на тема: „Управление на структурни фондове на ЕС“ – обучени са 8 служители.

3. В Париж, Френски институт по публична администрация, от 17 до 21 юни 2013 г. – обучение на тема: „Управление на структурни фондове на ЕС“ – обучени са 8 служители.

4. В Барселона, Испания, Европейски институт за публична администрация, от 24 до 28 юни 2013 г. – обучение на тема: „Европейска икономическа интеграция и регионално развитие“ – обучени са 6 служители.

В изпълнение на плана за обучение за 2013 г. „Подобряване на административния капацитет на служителите в АПИ“:

1. Обучение в Школата по публични финанси на тема: „Закон за обществените поръчки – практика на прилагане“ – обучени са 26 служители.

2. Проведено обучение във Варна на тема: „Прилагане на закона за обществените поръчки“ – обучени са 50 служители.

3. Проведено обучение в Банско на тема: „Прилагане на закона за обществените поръчки, Закона за държавния служител и Административния процесуален кодекс“ – обучени са 26 служители.

На 24.09.2013 г. по инициатива на УО на ОП „Транспорт“ и с участието на дирекция АФКОС е организирано и проведено обучение на тема: „Процедури по администриране на нередности и измами по Структурните и Кохезионния фондове на ЕС. Защита на финансовите интереси на ЕС“ – от АПИ са участвали 4 служители.

В резултат на проведените обучения служителите са придобили знания и умения, които подпомагат дейностите за осигуряване на по-ефективна защита срещу нередности и измами.

6. Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ (ИАОСЕС)

През 2013 г. не са извършвани промени, свързани с кадровото обезпечаване на Одитния орган.

За подобряване качеството на одитната работа е актуализиран Наръчникът за одит на средствата от ЕС (версия март 2013 г.), като са допълнени контролните листа за проверка на процедури по ЗОП. Доразвита е частта относно разкриването и докладването на измами, заедно с прилежащото й практическото ръководство „Инструмент за оценка на риска от измами“.

Служители на агенцията са участвали в семинар на тема „Измамите в проекти, финансиране със средствата от Европейския съюз – разкриване, третиране и предотвратяване“ и Конференцията за борба с измамите и антикорупционни мерки във връзка с използването на европейските структурни и инвестиционни фондове, организирана от ЕК. На обучение организирано от Одитния орган всички служители са запознати с проекта на Указания на ЕК за оценка на риска от измами, които ще се прилагат за програмния период 2014 – 2020.

7. Министерство на труда и социалната политика (МТСП)

Организирано е обучение на бенефициерите, включващо добри практики и най-често допускани грешки при изпълнението на договорите за безвъзмездна помощ, запознаване с определенията за нередност и измами и с контролните дейности в УО с цел избягване допускането им.

8. Министерство на вътрешните работи

8.1. Дирекция АФКОС

1. Обучение на служители от дирекция АФКОС в ОЛАФ. В периода 4 – 8 март 2013 г. е проведен едноседмичен стаж на трима служители от дирекция АФКОС в Отдел 0.1

„Подбор и преглед на разследванията” на ОЛАФ. По предварително съгласувана с ОЛАФ програма, включваща запознаване с дейността на отдела и по-конкретно, с критериите за първоначална оценка на постъпващата информация и процеса на извършване на подбор на случаите, по които да се открие разследване, както и обсъждане на конкретни случаи. Разгледан е и така нареченият преглед, извършван от служители на отдела, който има за основна задача да провери и гарантира качеството на изготвян от ОЛАФ заключителен доклад след приключване на разследването.

2. Обучение в ОЛАФ за използване на нова функционалност на Системата за управление на нередности. В обучението, проведено на 16 и 17 април 2013 г. в Брюксел, от дирекция АФКОС са участвали двама служители. Представени са следните теми: цялостен преглед на модулите и функционалните особености на Системата за управление на нередности, функцията доклад на системата, основните функции на приложението URT, информационните системи CIRCABC и AFIS, AFIS приложенията – AFIS библиотека и MAB-mail. Предоставена е възможност на участниците да упражнят наученото в тестова среда, копие на реалната среда и са изяснени възникналите въпроси.

3. Участие в програма за обмяна на опит по линия на Европейския полицейски колеж (CEPOL). Във връзка с осъществяваната Европейска програма за обмен на полицейски служители (EXPRO 2013), в периодите 03 – 14.06.2013 г., 24 – 29.06.2013 г., и 13 – 18.10.2013 г. служители на дирекция АФКОС са участвали в работни посещения в Португалия, Унгария и Литва. Целта на работните посещения е обмяна на опит, добри практики и опознаване на структурата, правомощията и обхвата на дейността на португалската съдебна полиция, полицията в Литва и унгарската полиция. По време на престоя са посетени основните звена и са проведени срещи със служители от различни нива в йерархията на полицията. Служител от дирекцията е поканен и участва в годишната заключителна конференция на CEPOL, проведена в края на ноември в гр. Флит, Великобритания.

4. Работно посещение в ОЛАФ по линия на CEPOL. В периода 18 – 21.06.2013 г., служител от дирекция АФКОС е участвал в работно посещение в централата на ОЛАФ по покана от страна на CEPOL, във връзка с осъществяваната Европейска програма за обмен на полицейски служители (EXPRO 2013). В работното посещение са участвали 18 представители на полицейски структури от различни държави-членки на Европейския съюз. Целта на работното посещение е участниците да научат повече за дейността на ОЛАФ, да обменят опит, да се запознаят на място с методите на работа и да се срещнат с партньорите си в ОЛАФ.

8.2. Главна дирекция „Гранична полиция”

През 2013 г. в изпълнение на график за обучение на служители от МВР рег. № К-49/03.01.2013 г. и в изпълнение на Дейност 16 от ГП-2011 на Фонда за външни граници, са проведени следните обучения:

- Общо чуждоезиково обучение – 233 служители;
- Курсове за актуализация на професионалната квалификация;
- Противодействие на корупцията – 23 служители;
- Противодействие на данъчните престъпления – 2 служители;
- Противодействие на прането на пари – 4 служители;
- Анализ на риска – 31 служители.

9. Национална агенция по приходите (НАП)

През 2013 г. служители на НАП са взели участие в обучение на тема „Управление на средствата от структурните инструменти на ЕС – Структурни фондове и Кохезионен фонд“, проведено от 17 до 19 април 2013 г. от Министерството на финансите, както и участие в

обучение за работа с информационната система за контрол на горивата, проведено от 04 до 06 ноември 2013 г. от създателите на Информационна система за контрол на горивата.

10. Министерство на регионалното развитие (МРР)

МРР в качеството си на УО на ОПРР и програмите за ТГС по външните граници на ЕС е провело или съдействало за обучението на общо 18 служители, пряко ангажирани с дейността по разследване на нередности и измами с европейски средства.

11. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС)

В Управляващия орган на ОП „Транспорт“ 2007 – 2013 г. и ИСПА КФ/1164, дирекция „Координация на програми и проекти“ в МТИТС са определени трима служители по нередностите (служител по нередностите и заместник служител по нередностите). През отчетния период служителите по нередностите са взели участие в организирани от дирекция АФКОС: VI-та тримесечна работна среща през март 2013 г. и Годишна работна среща през април 2013 г. по проект „Повишаване на ефективността в работата на дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС (АФКОС) в МВР“, финансиран по ОП „Техническа помощ“.

12. Министерство на икономиката и енергетиката (МИЕ)

През 2013 г. продължи укрепването на административния капацитет на Управляващия орган на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007 – 2013“ (УО на ОПРКБИ) по администриране и управление на нередностите. Служителите по нередности са назначени в рамките на отдел „Законодателство, вътрешен контрол и нередности“ към Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ (ГДЕФК), УО на ОПРКБИ. Заедно с началника на отдела, функции на служители по нередностите се изпълняват от служители на седем заети експертни длъжности в администрацията на Управляващия орган.

През отчетния период служителите по нередности са участвали с презентации на тема „Администриране на нередности по ОПРКБИ“ в организирани от УО три броя обучения за бенефициери по договори за безвъзмездна финансова помощ. Целта на обученията е запознаване на бенефициерите с определението за нередност, най-често допусканите нередности и начина за подаване на сигнали в процеса на изпълнението на договори за безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 1 и 2 на ОПРКБИ. Обученията се организират непосредствено след подписване на договорите по всяка една от процедурите. Участвали са 171 представители на 93 фирми бенефициери.

В наръчника по ОПРКБИ, вариант 1, в сила от 20.12.2012 г. е разписана глава „Администриране и управление на нередности“. Вътрешните правила за администриране на нередности са изцяло в съответствие с Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС, приета с ПМС № 285/2009 г. и с влезлите в сила изменения и допълнения.

Във връзка с измененията на ПМС № 18/2003 г. е допълнена декларацията за нередност, въз основа на която служителите декларират, че освен с определението за нередност съгласно Регламент 1083/2006 г., са запознати и с разпоредбите на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС. През 2013 г. всички служители, включително и новоназначените, са подписали декларация. Съгласно вътрешните правила, всички служители на УО на ОПРКБИ подписват декларация, че са запознати с настъпилите изменения на наръчника, включително в глава 11 „Администриране и управление на

нередности”.

Съгласно насоките за кандидатстване, при подписване на договорите за безвъзмездна финансова помощ, бенефициерите подписват пред екипа по договаряне декларация, че са запознати с определението за „нередност” съгласно Регламент 1083/2006 г. на Съвета и определението за „измама”. Декларациите се съхраняват към досието на проекта. През периода всички бенефициери са подписали декларацията.

През отчетния период служителите по нередности от УО на ОПРКБИ са участвали в семинари и работни срещи, организирани от дирекция АФКОС с цел повишаване на административния капацитет за превенция и предотвратяване на нередности и измами при усвояване на средства от ЕС и националния бюджет, както и за използването на системата за управление на нередности IMS при тримесечното докладване на нередности към ОЛАФ. Служителите по нередности от ГДЕФК, УО на ОПРКБИ, са участвали в присъствените и неприсъствени заседания на Постоянната работна група по нередностите (ПРГН) при обсъждане на възникнали казуси по администриране на нередности.

Служителите по нередности от отдел „Законодателство, вътрешен контрол и нередности” на УО на ОПРКБИ са участвали в организираното от ЕК обучение за въвеждане на система за оценка на риска ARACHNE.

13. Министерство на околната среда и водите (МОСВ)

През 2013 г. са проведени следните обучения:

- Семинар на българските органи по околна среда по ОВОС/ЕО/ОС;
- Семинар „Устойчиво управление на битовите отпадъци”;
- Семинар с експерти от МОСВ, РИОСВ и ДНП, във връзка с подготовката на новия програмен период на ОПОС 2014-2020 г.;
- Закриване на оперативните програми 2007 – 2013 г.;
- Устройство на територията и кадастъра;
- Практически аспекти по прилагане на ЗОП;
- Държавни помощи;
- Прилагане на финансовите инструменти;
- Управление на проектния цикъл;
- Вътрешен и външен одит на проекти и програми;
- Обмяна на опит при управлението на отпадъците;
- Обмяна на опит при реализирането на проекти във водния сектор;
- Ефективно програмиране и подбор на операциите.

14. Държавен фонд „Земеделие” (ДФЗ)

Всички служители на ДФЗ при назначаването са преминали обучение за запознаване с приложимата нормативна база и вътрешните правила на Фонда. В правилниците за работа на дирекциите са разписани правила относно превенцията, откриването, докладването и третиране на нередности и измами. Всички служители са подписали декларация за запознаване с понятията за „нередност” и „измама”, както и че са запознати и спазват Общата политика за борба с измамите, докладване на нередности и противодействие на корупцията на ДФ „Земеделие”. В рамките на Разплащателната агенция и Агенция САПАРД функционират специализирани звена за откриване и третиране на нередности и измами. Всички служители са запознати с „Политика за превенция и противодействие на измамите и третиране на нередности” и „Инструкция за третиране на сигнали за нередности и нарушения по програми, схеми и мерки финансирани от бюджета на ЕС и националния бюджет” на ДФ

„Земеделие” и други документи, регламентиращи процеса за третиране и администриране на сигнали за нередности и нередности.

Всички отдели на ДФЗ, имащи пряко отношение към установяването, докладването, проследяването и предприемането на действия по нередности и измами участват във вътрешни обучения и мероприятия. Изнесени са презентации на експерти от оперативните дирекции по отношение на правилата за установяването, проследяване, администриране и докладване на нередности и прилагане на Регламент 1848/2006 г. Всички нови потребители на системата АФИС за електронно докладване на нередности пред ОЛАФ и дирекция АФКОС са обучавани своевременно с оглед коректното и навременно изпълнение на ангажимента по отчитане на нередности.

През 2013 г. са организирани следните обучения с участие на служители от ДФЗ:

- В периода 15 – 17 август 2013 г. в гр. Велико Търново е проведен семинар на тема „Измененията в правилата за работа на дирекция „Оторизация на плащанията” по Програмата за развитие на селските райони” във връзка с новите „Политика за превенция и противодействие на измамите и третиране на нередности” и „Инструкция за третиране на сигнали за нередности и нарушения по програми, схеми и мерки финансирани от бюджета на ЕС и националния бюджет” на ДФ „Земеделие”;

- В периода 04 – 05 ноември 2013 в гр. Велико Търново и 07 – 08.11.2013 г. в гр. Пловдив са проведени обучения на служители на Областните дирекции на ДФ „Земеделие”, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане” с присъствието и на служители от отдели „Месо и пчеларство”, „Мляко” и „Плодове и зеленчуци” към дирекция „Селскостопански пазарни механизми”. По време на обученията участниците са запознати с презентация по тема „Спазване на установения ред за предоставяне на финансова помощ, откриване на злоупотреби със средства от държавния бюджет и европейските фондове и обучение на служителите на ДФ „Земеделие” във връзка с приема на заявления за подпомагане”, представена от дирекция „Противодействие на измамите”;

- На 27.02.2013 г. от Сиела – „Обжалване на административни актове по реда на АПК”;

- В периода 10 – 11 юни 2013 г. от „Школа по публични финанси” – МФ на тема: „Управление на изпълнението чрез прилагане на програмното и ориентирано към резултатите бюджетирание”.

15. САД „Финансово разузнаване” – ДАНС

През 2013 г. в САД ФР – ДАНС продължи ефективното прилагане на методиката за анализ на риска на задължените лица по чл. 3, ал. 2 и 3 от ЗМИП, като анализът се актуализира на тримесечна база. През отчетния период са предприети действия за осигуряване на финансиране за обновяване на информационните системи на САД ФР – ДАНС по ОПАК и по Фонд „Вътрешна сигурност”. Предвижда се внедряването на модули за комуникация със задължените лица по чл. 3, ал. 2 и 3 от ЗМИП, както и изграждането на нови системи за автоматизирано обработване на информацията.

Всички новопостъпили служители са запознати с определенията за нередност и измама и са попълнили съответните декларации. Служители на САД ФР – ДАНС са участвали през 2013 г. в шест обучения по линия на международни организации и чуждестранни партньори, както и допълнително в 11 работни срещи във връзка с работата на институции на ЕС и Съвета на Европа. САД ФР – ДАНС е участвала в девет обучения, свързани с финансови разследвания, проблеми на банковия сектор, повишаване на чуждоезиковите умения и работа с информационни технологии, включително в периода 31.10.2013 г. – 01.11.2013 г. в семинар на

тема „Финансовите интереси на ЕС под заплаха: нови подходи при оценката на риска при обществени поръчки и злоупотреби с европейски фондове”.

16. Прокуратура на Република България

През 2013 г. са проведени общо 4 обучения на тема „Защита финансовите интереси на ЕС”, като по две от тях организатор е бил Националният институт на правосъдието (НИП), а две са били по инициатива на окръжните прокуратури в Стара Загора и Пазарджик. В организирания от НИП обучения са участвали общо 25 прокурори и 10 следователи, а в организирания обучения от двете окръжни прокуратури са участвали общо 56 прокурори.

IV. Предприети мерки и изпълнени задачи за подобряване координацията и сътрудничеството на национално ниво, с ОЛАФ и с компетентните органи за защита на финансовите интереси на ЕС в държавите-членки.

1. Въпросник по чл. 325 от Договора за функциониране на ЕС

В изпълнение на чл. 141о, ал. 2, т. 5 от ППЗМВР от дирекция АФКОС е създадена необходимата организация по подготовката от българска страна на информация за Доклада за 2012 г. „Борба с измамите” на Европейската комисия по чл. 325 от Договора за функциониране на ЕС. Дирекцията е изпратила до членовете на Съвета получения от ОЛАФ Въпросник по чл. 325 от ДФЕС за 2012 г., с искане за предоставяне на информация по поставените въпроси. Отговорите са обработени, анализирани и обобщени от дирекция АФКОС. В посочения срок – до 15 февруари 2013 г. е подготвен и представен в ОЛАФ попълнения Въпросник. Първата част включва информация за мерките, предприети от страна на Република България в борбата с измамите през 2012 г. във всички области. Във втората част е поместен анализ на мерките в областта на борбата с измамите по Земеделските фондове за периода 2011 – 2012 г.

2. Препоръки на Европейската комисия по доклада Борба с измамите 2011 г.

Във връзка със слабости и проблеми в борбата с измамите, отразени в доклада на Европейската комисия до Европейския парламент и Съвета – Борба с измамите 2011 г., в дирекция АФКОС са получени препоръките на Комисията за действия, които следва да бъдат предприети от държавите-членки за отстраняване на тези слабости. Препоръките с указанията на ЕК са предоставени на членовете на Съвета за представяне на информация за предприетите мерки. Получената в дирекция АФКОС информация от членовете на Съвета е анализирана, обобщена и изпратена до ОЛАФ в посочения срок до 15.02.2013 г. Информацията обхваща действията на българските компетентни власти, предприети в борбата с измамите в приходната и разходната част на бюджета, в изпълнение препоръките на Комисията.

3. Заседания на Консултативния комитет за борба с измамите (COCOLAF)

През 2013 г. са проведени две заседания на COCOLAF (23 май и 22 ноември), организирани от ОЛАФ, с участието на служители от дирекция АФКОС, на които са представени и обсъдени въпроси в областта на борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС: проекти на Регламенти по програми Перикъл 2020 и Херкулес III; реформа на ОЛАФ; инициативи в наказателното право за защита на финансовите интереси на ЕС и Директива на ЕП и на Съвета относно борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС по наказателноправен ред; проект на Доклада по чл. 325 от ДФЕС за 2012 г. с приложенията; Препоръки на ЕК към държавите-членки по доклада на Комисията „Борба с измамите” за 2011 г.; Въпросник по чл. 325 за 2013 г. Разгледаните въпроси и документи са представени на членовете на Съвета за сведение, изготвяне на национална позиция и предприемане на съответни действия.

4. Работна група „Противодействие на измамите – Структурни мерки”

Двама служители от дирекция АФКОС са участвали в заседание на работна група

„Противодействие на измамите – Структурни мерки“, подгрупа на COCOLAF, проведено на 12.11.2013 г. На заседанието са обсъдени актуални теми, касаещи усвояването на средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд и са представени инструменти за откриване на измами, създадени от ОЛАФ и държавите-членки. По инициатива на ОЛАФ от създадените през 2013 г. две специализирани работни групи с участието на национални експерти от държави-членки са изготвените наръчници. Представител на ИАОСЕС е участвал в Работна група „Разкриване на подправени документи“ и е допринесъл за изработването на Работния документ „Практически наръчник за Управляващите органи – Разкриване на подправени документи в областта на структурните мерки“. Представител на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси е участвал в Работна група „Конфликт на интереси“ и при изготвянето на наръчника. Наръчниците ще бъдат използвани като административни инструменти за подобряване на мерките за борба с измамите.

5. Работни групи „Анализ на риска за нередности и измами“ и „Нередности и взаимна помощ – селскостопански продукти“ – подгрупи на COCOLAF

На 15.04.2013 г. експерти от дирекция АФКОС са участвали в съвместно заседание на подгрупите на COCOLAF „Анализ на риска за нередности и измами“ и „Нередности и взаимна помощ – селскостопански продукти“. На заседанието са представени подготовката и новите моменти в Годишния доклад за 2012 г. по чл. 325 от Договора за функциониране на ЕС. При съгласуването на текста и при дискусиите с ЕК по проекта на доклад и приложенията, представителите на дирекция АФКОС са направили коментар и са поискали да бъдат коригирани данните за България за 2012 г., които са били завишени с 25%. Става въпрос за 26 нередности, които вече са били включени в Годишния доклад за 2011 г. и повторно са включени и в статистиката за 2012 г. Стойността на нередните суми общо на 26-те нередности, които са извадени по искане на дирекция АФКОС от годишната статистика в доклада на ЕК е 2 536 538 евро.

Участниците в заседанието са запознати с новите функционалности на IMS. Представени са предложенията за промени в нормативната база за следващия програмен период 2014 – 2020 г. по отношение докладването на нередности, както и ролята на служителите за връзка, номинирани от всяка страна, за да осъществяват връзка с ОЛАФ по административни и технически въпроси по различните модули на IMS.

6. Конференция в Хърватия „Превенция и борба с измамите в развитието на селските райони“

По покана от ОЛАФ, началникът на сектор „Докладване на нередности“ при дирекция АФКОС и началникът на отдел „Лоши вземания“ при ДФ „Земеделие“ са участвали в проведената от 13 до 15 октомври 2013 г. в Загреб, Хърватия, конференция на тема „Превенция и борба с измамите в развитието на селските райони“. Конференцията е открита и проведена с участието на генералния директор на ОЛАФ, ръководители и експерти от ОЛАФ, ГД „Земеделие“ на ЕК, Европейската сметна палата, държавите-членки и кандидатки за членство. Представителят на дирекция АФКОС е изнесъл презентация на тема „Ролята и опитът на АФКОС България в докладването на нередности по САПАРД и Земеделските фондове“. От представителя на ДФЗ е представена презентацията: „Преминаване от програма САПАРД към Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)“. Във връзка с представянето на опита на България е проявен голям интерес по процедурите за администриране на нередности в страната ни и са изразени становища, че нашия опит ще бъде полезен и за другите страни.

7. Работна група „Борба с измамите”

Началникът на сектор „Оперативно сътрудничество” при дирекция АФКОС е участвал в 4 заседания на Работна група „Борба с измамите” към Съвета на ЕС през 2013 г. в Брюксел. На заседанията са обсъдени проекти на Регламенти по Програма Херкулес III и Програма Перикъл 2020, както и Проекта на Регламент относно разследванията провеждани от ОЛАФ. По време на дискусиите е представена българската позиция относно реформата на ОЛАФ, като специално внимание е обърнато на засилване на сътрудничеството между ОЛАФ и компетентните институции в държавите-членки на ЕС и необходимостта от ясно определяне на мястото и ролята на звената АФКОС. Обсъдени са Доклада на ОЛАФ за 2012 г. и Доклада за дейността на Надзорния комитет на ОЛАФ за периода януари 2012 – януари 2013 г. Поставени са редица въпроси на заседанието от българска страна, обсъдени и в двустранен формат, по които е изпратен официален отговор в дирекция АФКОС от директора на дирекция Д в ОЛАФ.

8. Постоянна работна група по нередностите към Съвета

ПРГН е създадена със заповед на министъра на вътрешните работи и председател на Съвета. Ръководи се от представители на дирекция АФКОС и има 34 членове от УО и МЗ. ПРГН има за цел разглеждане на конкретни проблемни казуси с фактическа сложност или спорни казуси, обмяна на опит и информация.

През 2013 г. са проведени: една среща в ограничен състав по повод обсъждане на казус по ОП „Регионално развитие”; неприсъствени обсъждания на въпроси във връзка с дейността на групата; редовно заседание на ПРГН, на което са присъствали над тридесет участници, представители на УО по СКФ и Земеделските фондове, Сертифициращия, Одитиращия и Контролните органи. На заседанието са разгледани редица въпроси и са взети решения по тях, сред които промени и допълнения по Методическите указания за администриране на нередности по оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд.

9. Годишна конференция на звената АФКОС

В периода 26 – 28 юни 2013 г. в Анкара, Турция е проведена редовната годишна конференция на службите АФКОС, организирана от ОЛАФ, с участието на директора на дирекцията, началника на сектор „Оперативно сътрудничество”, началника и служител от сектор „Докладване на нередности”. На срещата са обсъдени последните законодателни актове и инициативи на ЕК, функциите и задачите на АФКОС, засилване на взаимодействието с ОЛАФ, конкретни разследвания на ОЛАФ. Представена е системата за контрол на европейските средства при установяването на нередности и измами в Турция и в Естония. Обсъдени са предстоящите промени по докладването на нередности чрез IMS през новия програмен период. ОЛАФ е представил Наръчник за превенция и инструменти за установяване на измами при разследвания в областта на външната помощ, като е обърнато внимание на индикаторите за измами (червени флагове).

Във връзка с големия интерес към българския модел на АФКОС, от страна на ОЛАФ е предложено годишната конференция на службите АФКОС през 2014 г. да се проведе в България, за да се сподели опита и добрите практики при оказване съдействие на ОЛАФ при провеждането на проверки на място, докладването на нередности и административните разследвания. Дирекция АФКОС е изпратила до ОЛАФ потвърждение за готовността на България за домакинство.

10. Проведени от дирекция АФКОС кръгли маси и работни срещи

В изпълнение на проект по ОПТП от дирекция АФКОС е проведена заключителна „VI-та Кръгла маса по въпроси, свързани с проверки на място, разкриване и докладване на

нередности по СКФ на ЕС” в гр. Луковит в периода 6 – 8 февруари 2013 г. В събитието са участвали общо 36 представители на ОЛАФ, Испанската Републиканска полиция, дирекция АФКОС, ГДНП и ОДМВР от Ловеч, Плевен, Враца, Монтана и Видин, прокурори от ВКП и Окръжните прокуратури в Ловеч, Плевен, Враца, Монтана и Видин, представители на Управляващите органи по Оперативните програми, финансови инспектори от АДФИ от Велико Търново и Плевен, кмета на гр. Ловеч и представители на община Ловеч и община Троян. Участниците са обсъдили въпроси, свързани с подобряване на оперативното сътрудничество между институциите на европейско, национално и регионално ниво, за повишаване ефективността в борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз.

В изпълнение на проекта в периода 11 – 13 март 2013 г. във Велинград е проведена тримесечна работна среща с участието на служителите по нередности от съответните звена на администрациите, работещи по СКФ и представители на дирекция АФКОС по въпроси, свързани с докладването на нередности. В периода 8 – 10 април 2013 г. в Боровец е проведена Годишна работна среща със служителите по нередности от Управляващите органи по СКФ, на която са участвали и представители от Гуардия ди Финанца, Италия. В проведените работни срещи са взели участие над 50 служители и са обсъдени специфични нередности и казуси с фактическа сложност, дискутирано е прилагането на европейските регламенти и български нормативни актове, направени са конструктивни предложения за оптимизиране на работата по докладване на нередности и други.

11. Проект на ГДНП за борба срещу престъпленията с цигарени изделия

По програма Херкулес II е съфинансиран проект: „Предотвратяване и разкриване на престъпления, свързани с разпространението на цигари и цигарени изделия без акцизен бандерол, с фалшив бандерол и/или фалшифицирана търговска марка” изпълнен от ГД „Национална полиция”. Над 185 участници от полицейските структури на България (ГДНП и ОДМВР), Турция (дирекция Борба с контрабандата и организираната престъпност) и Италия (Гуардия ди Финанца), от Агенция „Митници”, Прокуратурата, дирекция АФКОС и частни компании са участвали в три практически семинара в Боровец, Арбанаси и Ахелой. Проведени са две работни посещения в Италия и Турция и е издадена брошура за практическа работа. С изпълнените дейности по проекта е повишен административният капацитет на оперативния състав на звената на Икономическа полиция в ГДНП и ОДМВР в посочената област; споделени са европейският опит и добри практики, засилено е международното сътрудничество; подобро е взаимодействието между съответните компетентни власти на национално и европейско ниво.

12. Посещение на делегация на АФКОС Хърватия в България

По проект, финансиран от Европейската комисия в периода 11 – 15 март 2013 г. делегация на АФКОС – Хърватия е посетила дирекция АФКОС с цел укрепване на административния капацитет и осигуряване на ефективна защита на финансовите интереси на ЕС при прехода от предприєдинителните към структурните инструменти. За хърватската служба е от голямо значение да проучи опита по отношение на координационния механизъм в борбата с измамите изграден в България, сътрудничеството между компетентните институции и дирекция АФКОС, както и взаимодействието с ОЛАФ. От дирекция АФКОС, като домакин, е създадена организация, представен е българският модел и са проведени срещи на хърватската делегация в ИАОСЕС, Държавен фонд „Земеделие”, дирекция „Национален фонд” към Министерство на финансите и Отдел „Противодействие на престъпленията против финансовата система на ЕС” към ВКП. Във връзка с проекта, в периода 25 – 29 ноември 2013 г. делегация на дирекция АФКОС е представила на място в Хърватия българският опит при

проведените срещи в МФ, МВР, Прокуратурата, Митническата агенция и Данъчната служба.

13. Посещение на служители на дирекция АФКОС в Италия

В периода 6 – 11 октомври 2013 г., в изпълнение на проект, финансиран със средства по ОПТП, е проведено посещение на 5-ма служители от дирекция АФКОС в Италия, като от италианска страна партньор и домакин е специализираната структура на Гуардия ди Финанца за координация на борбата с измамите със средства от ЕС. Проведени са срещи в компетентните национални органи, с презентации за дейността им, представени са добри примери от практиката и е споделен опита на италианската финансова полиция за борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС. Основните теми, обсъдени при посещението, са координационния механизъм, модела на АФКОС в Италия, извършването на административни и наказателни разследвания, проверки на място, докладване на нередности, установени добри практики за борба с измамите в сферата на СКФ и конкретни примери за добро взаимодействие между италианските институции.

14. САД ФР – ДАНС

През 2013 г. експерти на САД ФР – ДАНС са участвали в работна група, организирана от Комисията, за отнемане на незаконно придобито имущество, за изготвяне на нова инструкция за взаимодействие, подписана на 11.03.2013 г. Дирекцията е участвала и в актуализирането на механизма за взаимодействие на ДАНС с Прокуратурата на Република България. По линия на подготовката на нов Наказателен кодекс експерти на САД ФР – ДАНС са участвали в работна група на Министерство на правосъдието, заедно с експерти от други дирекции на ДАНС, във връзка с обсъждането на разпоредбите за изпиране на пари и тероризъм и финансирането му.

В изпълнение на мярка, заложена в годишния план за 2013 г., САД ФР – ДАНС е извършила координация с дирекция АФКОС с оглед разработването на допълнителни указания за лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 от ЗМИП за установяване и докладване на съмнения за измами и нередности, свързани с финансиране от ЕС (юни 2013г.). Изготвени са и са публикувани на страницата на ДАНС в интернет, след съгласуване с дирекция АФКОС (октомври – декември 2013 г.), „Насоки за установяване и докладване на съмнителни операции, сделки и клиенти по ЗМИП, които биха могли да бъдат свързани с нередности и измами със средства на ЕС”.

15. Министерство на финансите

През 2013 г. е подобрена комуникацията между УО на ОПАК и органите на Прокуратурата и НАП. Като следствие от горното е увеличена кореспонденцията във връзка с регистрирани нередности по ОПАК, като е повишена информираността по отношение на актуалния статус на образувани прокурорски преписки и актове по принудително събиране на нередни суми.

16. Агенция „Митници“

АМ провежда регулярни работни срещи, обменя информация и извършва съвместни контролни действия (както на национално, така и на териториално ниво) с дирекциите в МВР, НАП, ДАНС, МЗХ, Съда и Прокуратурата. В процес на актуализация са инструкции за взаимодействие на митническата администрация с МВР и с ДАНС. Внедрен е нов централизиран модул за анализ на риска, позволяващ по-добра реализация на общностните критерии за сигурност и безопасност при въвеждане, изнасяне и напускане. Изготвен е проект на Правила за работа и взаимодействие на координационните центрове.

На 21.10.2013 г. АМ сключи Споразумение за финансиране с Европейската комисия по програма Херкулес II. Крайната цел на проекта е свързана със засилване на митническия контрол чрез наблюдение в интернет пространството с цел установяване на данни

за незаконни дейности от компетенциите на митническите органи и предприемане на мерки за тяхното предотвратяване. Основните дейности, заложи при изпълнение на проекта са реализиране на учебни посещения в митническите администрации на Франция, Германия и Чешката република (в звената по „кибер престъпления“) и подготвяне на Вътрешни правила на АМ, регламентиращи наблюдението в интернет и събирането на информация с цел установяване и предприемане на мерки за предотвратяване на незаконни дейности от компетенциите на митническите органи. Работата по стартиране на тази дейност в АМ продължава и е един от приоритетите за 2014 г.

В изпълнение на друго споразумение за финансиране по програма Херкулес II, сключено през 2012 г. е реализиран проект, озаглавен „Подобряване капацитета на Агенция „Митници“ в борбата с незаконния трафик на тютюневи продукти“. Осъществени са работни посещения в митническите администрации на държави-членки на ЕС (Франция, Великобритания и Румъния). В резултат от натрупаните знания и опит е разработено „Ръководство за управление на риска“. Основната цел на проекта е свързана с подобряване на аналитичния капацитет на АМ при оценяване на рисковете по отношение на незаконната търговия с тютюневи продукти, както и обмен на опит и аналитични практики в областта на борбата с контрабандата на цигари.

От 01.04.2013 г. заработи новата Българска акцизна централизирана информационна система (БАЦИС) на АМ. Тя е плод на съвместен проект на АМ и НАП, който стартира през юли 2012 г. Целта на проекта е изграждане на БАЦИС за АМ и система за контрол на горивата за НАП. Целта е подобряване на административния контрол и въвеждане на облекчени процедури за икономическите оператори. По този начин се автоматизира процесът по обмен на информация и контрол на цялостната верига при реализацията на акцизни стоки, както и обмена на информация по електронен път между двете приходни агенции. Също така се създава реална възможност за обмен на данни между информационните системи на НАП и АМ за минимизиране на риска от злоупотреби. Въвеждането на постоянен контрол върху движението на акцизните стоки на територията на страната ще допринесе за решаването до голяма степен на проблема с установяване на реалните получатели на акцизните стоки и за осъществяването на по-качествен контрол върху документално отчетените и фактическите реализирани количества акцизни стоки по цялата верига от търговците до крайния потребител. Изграждането на информационна система между двете ведомства дава възможност за по-ефективно противодействие на евентуалното укриване на реализирани приходи и незаплащане на дължими публични държавни вземания (акциз, мита, ДДС и др.). БАЦИС е единна интегрирана система, която обединява функционалността на всички съществуващи в момента системи в акцизната област в АМ, като ги надгражда с цел автоматизиране на всички бизнес процеси и разширява електронния обмен с търговския сектор. От гледна точка на бизнеса, БАЦИС дава възможност на лицата получили статут по ЗАДС или кандидатстващи за такъв да кореспондират по електронен път с АМ. Освен това се създава възможност за подаване по електронен път на акцизните данъчни документи – данните за тях се подават към БАЦИС, подписани с електронен подпис.

ПОЛЗИТЕ ОТ БАЦИС

- Получаване на навременна информация в НАП, предоставяна от АМ, относно освободени за крайно потребление течни горива (в т. ч. от данъчните складове, доставки от страни от ЕС, без да постъпват в данъчен склад и внос от трети страни);

- Изграждане на механизъм за своевременно проследяване и установяване на съответствието между документално отчетените с фактически потребените количества горива;

- Възможност за анализ на получените данни и селекция (идентифициране чрез критерии за подбор) на групи лица, спрямо които да бъдат предприемани контролни действия;
- Възможност за предоставяне на информация от страна на НАП към АМ;
- Селектиране за проверка на лицата, извършващи търговия на маркирани горива за отопление в нарушение на разпоредбата на закона и извършване на контролни действия по чл.104 от ЗАДС.

17. Главна дирекция „Гранична полиция”

ГДГП работи в сътрудничество с всички служби на МВР, имащи отношение към борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС. Особено активно е сътрудничеството с ГДНП и АМ. За противодействие на контрабандата ГДГП си взаимодейства с АМ чрез обмен на информация и извършване на съвместни проверки от регионалните и териториални звена на двете структури. Съвместната дейност се осъществява на основание Инstrukция № Из-1191/04.08.2006 г. за взаимодействие между МВР и АМ и Наредбата за ГКПП. Основна форма на взаимодействие са съвместните проверки както в зоните на ГКПП (ежедневно между дежурните смени при извършване на щателни митнически проверки на лица и МПС), така и в граничната зона (чрез планови и извънредни излъчвания на мобилни групи за контрол и наблюдение - МГКН). В изпълнение на задачите, свързани с граничния контрол и охраната на държавната граница, служителите на ГДГП извършват и самостоятелни проверки в граничната зона на лица и превозни средства и задържат извършители на контрабандна дейност. За установените случаи своевременно се уведомяват съответните териториални звена на АМ.

По получени искания за съдействие от ОЛАФ, чрез дирекция АФКОС, за проверка на камиони и контейнери, натоварени с цигари, е осъществен контрол на вход и изход за съответните МПС и за движението на корабите, натоварени с цигарите, като за резултатите са уведомени съответните компетентни органи и е изготвен отговор до дирекцията. ГДГП предоставя информация на дирекция АФКОС за движение на рискови за контрабанда кораби, получена чрез Национален координационен център и Черноморски граничен координационно-информационен център. При всички случаи на запитвания, в ГДГП се извършват необходимите оперативно-издирвателни мероприятия и своевременно се изпраща необходимата информация. По всички подадени сигнали от ОЛАФ е извършена проверка и е изготвяна справка, която се изпраща по регламентирания ред.

ГДГП предостави на ОЛАФ през 2013 г., чрез дирекция АФКОС, обобщена и анализирана информация за движението на кораби натоварени с контрабандни цигари, с искане ОЛАФ да проучи внимателно представената от ГДГП информация и да отговори на поставените въпроси относно движението на корабите, достигането на крайната дестинация и разтоварването на цигарите. След анализ от страна на ОЛАФ е посочено, че голяма част от предоставената информация от ГДГП се отнася до работата по разследване водено от Службата, при работата по което са били предотвратени загуби за ЕС от над 41 726 080 евро. Във връзка с това разследване от ОЛАФ са отбелязали, че най-важният аспект от този случай е голямото количество информация, обменено между компетентните власти, като се изказва благодарност за приноса на българските власти и че от България са предоставени едни от най-ценните разузнавателни сведения.

ГДГП за отчетния период е осъществявала непрекъснато взаимодействие със „Службата за предотвратяване на престъпления срещу фиска” – Посолство на Великобритания за извършване на проверки на превозни средства по суша и море, извършващи контрабандна дейност в различни страни от ЕС.

18. Годишна конференция на Работната група по цигарите

Във връзка с провеждането на годишната конференция на Работната група по цигарите в периода 11 – 14 ноември 2013 г. в Букурещ, Румъния, ОЛАФ отправи искане до дирекция АФКОС за определяне на участници и изготвяне на доклад за ситуацията във връзка с контрабандата и фалшификацията на цигари в България. Дирекция АФКОС е уведомила АМ и ГДБОП, и е изисквала определяне на представител, като координира с ОЛАФ участието им в конференцията. С цел да се отрази ситуацията в България по отношение на контрабандата и фалшификацията на цигари за периода 2012 г. – 2013 г., предоставената от АМ, ГДГП и ГДБОП информация е анализирана и обобщена от дирекция АФКОС. На тази база е изготвен Ситуационен доклад, предоставен на Работната група по цигарите на ОЛАФ. По време на конференцията, в сови презентации и при дискусиите в работните групи, участниците от АМ и ГДБОП са представили действията на българските компетентни власти в борбата с контрабандата, фалшификацията и нелегалното производство на цигари и цигарени изделия.

19. Координация и съвместни действия на национално ниво

През декември 2012 г. в Министерския съвет между министъра по управление на средствата от ЕС, ръководителя на УО по ОПРЧР и ръководни служители от дирекция АФКОС е проведена работна среща по повод конкретни сигнали за нередности и измами по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. В тази връзка са проведени и координационни срещи между служители на дирекция АФКОС, служители на УО и служители на МЗ. В резултат са осъществени две съвместни проверки на място, с участието и на служители от две Областни дирекции на МВР. При извършените проверки са констатирани редица нарушения. Събраните материали са изпратени на Прокуратурата по компетентност.

При извършване на проверки от страна на ГДГП на ГКПП (на вход и изход) се сканират или ксерокопират международни товарителници CMR, при наличие, и фактури, като същите се изпращат в Национални координационен център в ГДГП. Придобитата информация по време на проверките се предоставя на ГДНП, НАП, Българската агенция по безопасност на храните и Изпълнителната агенция по горите.

20. Оперативно сътрудничество с ОЛАФ

20.1. Искания за съдействие от ОЛАФ към дирекция АФКОС

За отчетния период от ОЛАФ са постъпили 82 искания в дирекция АФКОС за оказване съдействие по случаи на водени от ОЛАФ разследвания, свързани с усвояването на средства от ЕС, както и във връзка с борбата с измамите в приходната част на бюджета.

Постъпилите искания за съдействие от ОЛАФ се отнасят до: 4 проекта по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“; 3 проекта по Оперативна програма „Регионално развитие“; 4 проекта по Оперативна програма „Транспорт“; 1 искане за проверка по три процедури по Програма за благотворителност; 1 проект по Оперативна програма „Конкурентоспособност“, 1 проект по Програма ИСПА; 4 проекта по Програма ФАР; 7 проекта по Програма САПАРД; 7 случая по Европейски Земеделски Фонд за Развитие на Селските Райони; 5 случая по СЕПП; 41 случая свързани с борба с контрабандата на цигари и митнически въпроси; 1 искане за предоставяне на информация и документи за установяване на връзки между физически лица и участието на търговски дружества с тяхно участие по проекти, финансирани с европейски средства по всички програми.

20.2. Искания за съдействие от дирекция АФКОС към ОЛАФ

За отчетния период са отправени 8 искания за съдействие към ОЛАФ, касаещи провеждането на съвместни митнически операции, проверка на плавателни съдове, контрабанда на цигари, участие на албански граждани в престъпни схеми за контрабанда на

цигари и запитване до Молдовските власти.

20.3. Проверки на място и мисии на ОЛАФ в България

През 2013 г. от екипи на ОЛАФ са проведени общо девет проверки на място и мисии на територията на България, с участие на служители от дирекция АФКОС, както следва:

1. Проверка на място по проект по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, проведена в периода 11 – 12 февруари 2013 г.

2. Проверка на място по проект по Програма „Трансгранично сътрудничество България-Румъния 2007-2013”, проведена в периода 13 – 14 февруари 2013 г.

3. Проверка на място по проект по Оперативна програма „Административен капацитет” (ОПАК), проведена в периода 14 – 15 февруари 2013 г.

4. Проверка на място от екип на ОЛАФ и представител на Европейската банка за възстановяване и развитие по изпълнението на споразумение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от Международен фонд Козлодуй, проведена в периода 04 – 07.03.2013 г.

5. Проверка на място в периода 23 – 24 април 2013 г. по ОПАК.

6. На територията на Република България, с подкрепата на дирекция АФКОС – МВР, на 13 септември 2013 г. е проведена мисия на екип от ОЛАФ.

7. Проверки на място по проекти финансирани по Оперативна програма „Околна среда”, Оперативна програма „Регионално развитие” и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, проведени в периода 09 – 13 септември 2013 г.

8. Проверки на място по проекти финансирани по Оперативна програма „Околна среда”, Оперативна програма „Регионално развитие” и програма ФАР/ТГС, проведени в периода 07 – 11 октомври 2013 г.

9. Проведена мисия в периода 28 – 30 октомври 2013 г., във връзка с проекти финансирани по Програма за развитие на селските райони и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

При подготовката и провеждането на посочените проверки на място и мисии на разследващите служители на ОЛАФ, от страна на дирекция АФКОС е създадена организация за осигуряване пълно съдействие от компетентните институции, в съответствие с изискванията на Регламент 2185/1996 г., Регламент 2988/1995 г., Регламент 1073/1999 г., Регламент 883/2013 г. и националното законодателство. При мисиите са проведени срещи с ръководителите на Управляващите органи, осигурено е участие на представители на УО и МЗ при проверките на място, оказано е пълно съдействие от страна на УО и проверяваните икономически оператори. Осигурено е взаимодействие с контролните органи от АДФИ и Прокуратурата и готовност за участие в случай на необходимост.

20.4. Координационни действия с участието на ОЛАФ и българските власти

По искане на властите на Молдова от ОЛАФ е отправена молба за съдействие до дирекция АФКОС за осигуряване участие на представители от компетентни български власти – от полицията и прокуратурата, в координационна среща в Брюксел по мащабно разследване, касаещо контрабанда и разпространение на фалшифицирани и цигари и цигарени изделия. Случаят е с голямо отражение в няколко страни, включително и в България, има замесени и български фирми.

По искане на ОЛАФ дирекция АФКОС участва в координацията по разследване на нелегален внос на цигари на територията на ЕС и при проследяване движението на цигарите от България през Румъния, осъществено от СДПОП-ДАНС, с активното участие на АМ и митническите власти на Литва.

V. Оперативни действия на институциите представени в Съвета и Прокуратурата на Република България, в областта на борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС

1. Министерство на финансите

През 2013 г. Сертифициращият орган е извършил регулярни и извънредни проверки на място на ниво орган, администриращ европейски фондове, инструменти и програми, и на ниво бенефициер, във връзка с изпълнение на контролните ѝ функции при усвояване на средства по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС. В резултат на направени в хода на проверката констатации са задържани (не са подадени за възстановяване към ЕК) разходи, които не съответстват на правилата за допустимост на съответния фонд/инструмент/програма и на приложимото законодателство.

В допълнение на функциите си във връзка с наблюдение и контрол на изпълнението от бенефициерите на проекти по ОПАК през 2013 г. УО е предприел следните конкретни дейности по отношение на нередностите:

- В следствие от проведен четвърти системен одит от одитния орган ИАОСЕС и отправени препоръки към УО на ОПАК по част от одитираните проекти са регистрирани нередности;

- В изпълнение на указание на министъра на финансите – ДНФ № 7/2010 г. при невъзстановяване на суми по регистрирани нередности в 14-дневния срок за доброволно възстановяване, УО на ОПАК своевременно сезира НАП за предприемане на действия по принудително възстановяване на дължимите средства, заедно с начислената законова лихва за периода.

При наличие на съмнение за измама по проекти, изпълнявани по ОПАК, са сезирани компетентните органи. През 2013 г. са регистрирани две съмнения за измама и възможен конфликт на интереси, като за тях е сезирана Прокуратурата на Република България.

2. ИАОСЕС

През 2013 г. ИАОСЕС продължи да извършва основните си одитни ангажименти, в съответствие с изискванията на ЕК – системни одити и одити на операциите, както и одити за приключване по програма ИСПА/Кохезионен фонд.

- Системни одити на Управляващите органи и Междинните звена по оперативни програми, съфинансирани от СКФ и по Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“ (ОПРСР)

През първата половина на 2013 г. са извършени системни одити на УО и МЗ по всичките седем оперативни програми, съфинансирани от СКФ и по ОПРСР, стартирали през 2012 г. В обхвата на тези системни одити са контролните процедури при верификация на 106 обществени поръчки, като резултатите от проверките са представени в одитните доклади. При изпълнените одитни ангажименти са формулирани 7 констатации с високо ниво на значимост, като 4 от тях са свързани с недостатъчно ефективен контрол при верификация на разходите по обществени поръчки. Формулирани са препоръки към УО за предприемане на действия за възстановяване на грешките с финансово влияние.

- Одити на системите по програмите за Трансгранично сътрудничество България – Македония, България – Турция, България – Сърбия и Румъния – България

През 2013 г. са извършени три системни одити по програмите за Трансгранично сътрудничество България – Сърбия, България – Македония и България – Турция. В обхвата на одитните ангажименти са включени УО, Националните партниращи органи в съответните държави, системите на първо ниво на контрол и съвместните технически секретариати по

програмите. При тези одити не са формулирани констатации с високо ниво на значимост.

През 2013 г. е извършен системен одит на Националния партниращ орган и системата на първо ниво на контрол на територията на Република България по програма за ТГС Румъния – България. По време на одита са проверени 31 обществени поръчки и са констатирани пропуски в системите за управление и контрол по отношение на верифицирането на разходи по тези поръчки. Одитният орган е предложил финансови корекции по 3 процедури за възлагане на обществени поръчки.

- Одити на операциите/проектите по седемте оперативни програми, финансирани по СКФ, по ОПРСР и програмите за Трансгранично сътрудничество

През 2013 г. са извършени одити на операциите по всички седем оперативни програми, финансирани от СКФ, по ОПРСР и по програмите за Трансгранично сътрудничество България-Македония, България-Турция и България-Сърбия. Извършени са 220 проверки на проекти по 278 искания за плащане. Обхватът на фактическите проверки и установените грешки с финансово влияние са представени в следната таблица:

Оперативна програма	Одитирани разходи от Одитния орган		Брой проверени проекти	Грешки с финансово влияние	
	лева	% от сертифицираните		лева	%
1. Регионално развитие	79 157 490	22	26	600 615	0,76
2. Конкурентоспособност	420 442 722	77	45	2 708 359	0,64
3. Транспорт	502 148 490	62	11	83 203	0,013
4. Околна среда	86 258 325	43	24	3 483 092	4,04
5. Техническа помощ	5 818 719	47	25	141 899	2,44
6. Административен капацитет	10 126 422	35	29	206 170	2,04
7. Човешки ресурси	130194 793	46	23	0	0
8. Развитие на сектор „Рибарство”	26 235 188	79	14	299 733	1,14
9. Програми за ТГС БГ – Турция БГ – Македония, БГ – Сърбия	3 528 698	19	23	19 978	0,57
ОБЩО:	1 263 910 847		220	7 543 049	

Забележка: Посочените в таблицата грешки в процент са установените отклонения спрямо одитираните разходи.

При одитите на операциите са проверени общо 452 обществени поръчки, като са установени грешки с финансово влияние по 43 от тях и Одитният орган е предложил налагане на финансови корекции и регистриране на нередности. При одитите на операциите са установени индикатори на измами в 2 проекта, като информацията за това е предоставена на компетентните органи.

Допълнително са извършени проверки по три проекта по ОПАК и един проект по ОПОС, където са проверени още 7 обществени поръчки и са предложени финансови корекции по една от тях.

Резултатите от всички проверки по одитите на операциите са комуникирани текущо с УО, МЗ и Сертифициращия орган. След анализиране на допълнително предоставена

информация, през периода октомври-декември 2013 г. са издадени окончателните одитни доклади. Всички препоръки и предложени финансови корекции са приети и УО са предприели действия за тяхното възстановяване от бенефициерите и приспадане от сертифицираните разходи по програмите. За установените грешки с финансово влияние в одита на операциите, Управляващите и Сертифициращите органи са предприели своевременни и адекватни действия за налагане на предложените финансови корекции, регистриране на нередности, осчетоводяване или приспадане от сертифицираните разходи по съответната програма.

Резюме на одитната дейност през 2013 г. по програма ИСПА и други програми.

През 2013 г. в съответствие с Годишния план за 2013 г. ИАОСЕС изпълни ангажименти и по други програми, финансирани от ЕС и международни донори:

- Извърши 9 одита за приключване на проекти по програма ИСПА/Кохезионен фонд в сектор „Околна среда“ и сектор „Транспорт“ и издаде 9 декларации за приключване, които са изпратени на Европейската комисия до 30.06.2013 г.;

- Изпълни системни одити и одити на проекти по Европейския фонд за връщане и Европейски фонд за външни граници за периода от 01.01.2010 г. до 30.06.2012 г. на база на които изготви Годишни одитни мнения за Годишна програма 2010 на Европейския фонд за връщане и на Европейски фонд за външни граници. Проверени са 5 бенефициери;

- Извърши одит на операциите по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство за програмен период 2004-2009 г. По време на този ангажимент са проверени 13 проекти; през юли 2013 г. стартира трети одит на операциите по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство за програмния период 2004-2009 г., по който са приключили проверки на 13 проекта. Предварителните резултати са в процес на комуникиране;

- Проверени са 8 проекта по програмата за Трансгранично сътрудничество България-Гърция, като резултатите са предоставени на Одитния орган на Гърция.

3. Министерство на труда и социалната политика

Административни проверки, проведени самостоятелно или съвместно с друг орган, в процеса по управление на средствата от ЕС – УО/МЗ/ИА осъществяват проверки в хода на всеки от процесите, свързан с възлагането и изпълнението на сключените договори.

През 2013 г. по ОПРЧР са извършвани одитни проверки от страна на ИАОСЕС, Сметна палата и дирекция „Вътрешен одит“ в МТСП. Одитът на операциите, извършен от ИАОСЕС не съдържа препоръки и констатации с финансово влияние; не са идентифицирани системни грешки. Оценката на системите за управление и контрол, представена в Годишния контролен доклад на ИАОСЕС за 2013 г. е 1 (най-високата).

- Предварителен контрол - предварителен контрол в рамките на договарящия орган и от страна на УО спрямо делегираните на МЗ оси се осъществява в процеса на програмиране на критериите за избор на операции; преди публикуване на пакета документи за кандидатстване; в процеса на оценка на проектни предложения и върху оценителен доклад; в процеса по изпълнение на договорите предварителният контрол се извършва върху тръжната документация, изготвяна от бенефициерите на БФП, който се реализира от съответния договарящ орган.

- Последващ контрол – осъществява се от страна на договарящия орган върху всеки сключен договор при проследяване устойчивостта на дейностите и резултатите.

- Брой проверки съвместно с ОЛАФ: през 2013 г. е връчен един доклад на ОЛАФ в резултат на извършено разследване, с който случаят се прекратява, не се представят препоръки и се отчита, че предприетите по случая действия от страна на УО и МЗ са адекватни.

Извършена е една проверка, резултатите от която не са представени към настоящия момент.

- Организираны конференции, срещи, анализи: осъществяват се месечни срещи между УО, МЗ и представители на конкретните бенефициери с цел анализ на резултати; обсъждане на общи казуси и проблемни случаи; текущо се осъществяват периодични срещи при подадени сигнали, при сложност на случаите и необходимост от широка експертна преценка.

Осигурено е активно участие на представители на УО в организираните от дирекция АФКОС кръгли маси и срещи на служителите по нередности, на които са представени институционалната рамка, контролните дейности и добри практики по програмата; обменени са опит и практики с други страни-членки.

По ОПРЧР има един случай, който е приключил с осъдителна присъда.

4. Агенция за държавна финансова инспекция

През 2013 година от органите на АДФИ са извършени 47 финансови инспекции на бенефициери на средства по фондове и програми на ЕС и са установени и регистрирани 51 случая на нарушения и измами при разходване на тези средства. При 41 от инспекциите нарушенията са в областта на възлагането и изпълнението на обществени поръчки по Закона за обществените поръчки, Правилника за прилагане на ЗОП и Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки; при 2 от инспекциите нарушенията са на ПМС № 55 от 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти по договори за безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Черноморски басейн 2007 – 2013 г., съфинансирана от Европейския инструмент за добросъседство и партньорство, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм; при 3 от инспекциите са установени неправомерно изплатени средства по договори за строителни работи, като работите в действителност не са извършени; при 1 инспекция е установено нарушение на Регламент (ЕО) № 1782/2003 г. на Съвета относно неправомерно изплатени средства от субсидии по схемите и мерките на Общата селскостопанска политика.

От установените 51 нарушения и измами при разходване на европейски средства 20 са по Оперативна програма „Регионално развитие“; 19 случая са по Програмата за развитие на селските райони; 4 по Оперативна програма „Околна среда“; 3 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и по един случай по програмите ФАР, САПАРД, Оперативна програма „Административен капацитет“, Програмата за трансгранично сътрудничество Югоизточна Европа 2007 – 2013 г. и по схемите и мерките на Общата селскостопанска политика. За нарушенията са съставени 168 акта за установяване на административни нарушения. На основание чл. 19 от ЗДФИ на Прокуратурата по компетентност са изпратени 19 доклада от извършени финансови инспекции. На основание чл. 20, ал. 6 от ЗДФИ за резултатите от тези инспекции са уведомени финансиращите органи.

Установените от органите на агенцията нарушения и измами при разходването на европейски средства са докладвани своевременно на дирекция АФКОС, на основание т. 5, мярка 3.2, приоритет 3 от Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС 2011-2013, като за всеки конкретен случай е изпратено писмо с кратка информация и копие от съответния доклад за извършена финансова инспекция.

5. Агенция „Митници“

За 2013 г. приходите на АМ са както следва: 3 816 032 900 лв. от ДДС от внос; 146 161 300 лв. от мита и 4 055 765 900 лв. от акцизи.

През 2013 г. митническите органи са съставили общо 5698 акта за установяване на административни нарушения, в т.ч. 2611 акта по Закона за митниците, 3028 акта по Закона за акцизите и данъчните складове и 48 акта по Валутния закон.

Образуваните досъдебни производства през 2013 г. са 916, което представлява ръст от 16,6% в сравнение с 2012 г.

Общото количество тютюневи изделия, задържани от АМ през 2013 г. възлиза на 44 028 924 къса цигари и 224 906 кг. тютюн. През изминалата година при извършени проверки са задържани 67 819 литра спиртни напитки и 82 946 литра вино.

През 2013 г. митническите органи са задържали стоки със съмнение, че нарушават права върху интелектуална собственост от 426 физически и юридически лица. Осъществените задържания по видове стоки и по търговски марки са 1692, в резултат на това общият брой на задържаните артикули възлиза на 561 329.

През 2013 г. посредством МАВ-mail на Информационната система за борба с измамите AFIS са получени 30 съобщения от ОЛАФ, както следва:

- 22 съобщения относно разследвания на ОЛАФ, свързани със съмнения за избягване на антидъмпингови или конвенционални мита при допускане на стоки за свободно обръщение;

- 4 съобщения – сигнали за възможна контрабанда на цигари;

- 4 съобщения, свързани със съмнения за евентуално внасяне на стоки, нарушаващи права върху интелектуалната собственост.

Резултатите от проверките и съответните документи при необходимост, се изпращат своевременно до ОЛАФ.

В резултат от извършените проверки и проведените митнически разследвания в някои от случаите са събрани данни и доказателства за избегнати антидъмпингови и конвенционални мита от български дружества. По тези случаи е започната процедура по събиране на възникналите вземания, както и образуване на административнонаказателни производства. Значимите случаи, по които са работили служители от АМ през 2013 г. и резултатите от проверките са следните:

- В резултат от проверка по случай, относно съмнения за избягване заплащането на антидъмпингови мита при внос на стъклофибърни мрежи, са установени за досъбиране дължими държавни вземания с общ размер 476 529 евро. Към настоящия момент компетентните митнически учреждения изготвят решения за определяне на нов размер на вземанията и са предприети мерки за образуване на административнонаказателни преписки;

- В резултат от проверка по случай относно съмнения за избягване заплащане на мита при внос на спортни стоки, поради невключени в митническата стойност на роялти и лицензионни такси, на комисионни и застраховки, е установен размер на дължими държавни вземания общо 276 225 лв., от които 106 232 лв. мито. Сумите са взети под отчет и са обезпечени с банкова гаранция, а във връзка с установените при проверката данни за извършена митническа измама, са образувани 55 броя административнонаказателни преписки.

През 2013 г. служители на АМ са участвали в организирането и провеждането на редица съвместни митнически операции:

- Регионална операция TROJAN HORSE III, насочена срещу трафика на фалшиви стоки и иницирана от Целевата група за борба с контрабандата и измамата към Центъра за правоприлагане в Югоизточна Европа;

- Международна операция PANGAEA VI, насочена срещу трафика на фалшифицирани лекарствени средства, закупени по интернет и пренасяни в пощенски и

куриерски пратки, проведена по инициатива на СМО;

- Международна операция OPSON III, насочена срещу разпространението на фалшифицирана храна и хранителни продукти, включително и напитки в ЕС, проведена по инициатива на Интерпол и Европол;

- Операция CULLINAN, борба с нелегалната търговия на необработени диаманти;

- Операция DEMETER III, насочена срещу незаконния трансграничен трафик на пратки с опасни и други отпадъци, проведена под ръководството на СМО в сътрудничество с китайската митническа администрация;

- Операция PONTUS EUXINUS, насочена срещу незаконния трафик на наркотични вещества чрез морски транспорт в Черноморския регион, проведена по инициатива на EUBAM;

- Операция ТУНДЖА IV, насочена срещу незаконния трафик на наркотични вещества, проведена от митническите администрации на България и Турция, на трите общи ГКПП;

- Операция WESTERLIES II по противодействие на незаконния трафик на метамфетамини, пренасяни от пътници, пътуващи с въздушен транспорт, иницирана от СМО;

- Операция BLACK PEARL III по противодействие на акцизните и митнически нарушения при търговия с петрол и петролни продукти, проведена по инициатива на Центъра за правоприлагане в Югоизточна Европа;

- Операция GRYPHON, иницирана от СМО по противодействие на контрабандата с тютюн и тютюневи изделия, машини и материали за производство;

- Операция WAREHOUSE, проведена под ръководството на ОЛАФ, насочена към противодействие незаконния трафик на акцизни стоки.

6. Агенция за обществени поръчки

За 2013 г. в Агенцията за обществени поръчки (АОП) са обработени 1726 преписки, от тях 665 за строителство, 376 за доставки и 685 за услуги.

Анализът на резултатите от реализирането на предварителния контрол показва значително подобряване в разбирането и прилагането на законодателството в областта на обществените поръчки. Наред с това, същественият ефект от предварителния контрол е, че намаляват основанията за налагане на финансови корекции, във връзка с установени несъответствия относно условията, при които е подготвена и обявена процедурата за възлагане на обществена поръчка.

Препоръките, отправени от АОП, в хода на осъществявания предварителен контрол подпомагат методически възложителите за по-ранното отстраняване на пропуски и грешки на подготвителния етап на процедурите и за тяхното законосъобразно откриване.

В резултат на значителния обем проверени документи за възлагане на обществени поръчки се открояват следните основни групи препоръки, отправени към възложителите:

- Ясно, точно и пълно да се формулира предмета на поръчката и обема на предвидените за изпълнение дейности, което е важно, с оглед заинтересованите лица да получат коректна информация и да преценят възможностите си за участие в процедурата;

- Да се осигури равнопоставеност между участниците, като един от основните принципи на законодателството;

- Да не се поставят допълнителни административни тежести към участници, като се посочват прекомерно завишени изисквания за представяне на сертификати, документи от различни органи и изисквания за допълнителни заверки на документите.

По отношение на проверените проекти на методика за оценка при критерий „икономически най-изгодна оферта“ – показатели за оценка трябва да са измерими и/или

контролируеми, да са свързани с предмета на договора и да очертават ясно характеристиките на офертата, които я правят по-добра от останалите.

7. Национална агенция за приходите

В сътрудничество с други държавни органи и институции - партньори и членове на Съвета през 2013 г. НАП е осъществила следните дейности:

- Съвместни действия с органите на ВКП във връзка с подписаната „Инструкция за организацията и формите на взаимодействие между Министерство на финансите и Прокуратурата на Република България” и утвърдените „Вътрешни правила за работата на координационните центрове за взаимодействие между органите на НАП и Прокуратурата”. За 2013 г. са проведени 128 работни срещи на регионалните координационни центрове. Обсъждани са теми във връзка с основните видове измами по ЗДДС, термините и механизмите за извършването им, както и въпроси възникнали в процеса на съвместната работа относно ефективността на взаимодействие между прокуратурата и НАП. През 2013 г. в регионалните координационни центрове са разгледани 325 случая във връзка с извършени нарушения и престъпления от физически и юридически лица;

- Съвместни действия с органите на ДАНС и МВР за контрол и взаимодействие в борбата с данъчно-осигурителните и икономически измами, нанасящи щета на държавния бюджет, както и приоритетен контрол на производствени, стопански и търговски обекти на задължени лица от „рискови браншове”, съвместно с органите на АМ и Главна инспекция по труда с цел ефективно противодействие на опитите за прикриване на печалби и/или укриване на реализирани приходи и дължим ДДС. За 2013 г. са приключили 267 броя ревизии по указание за третиране на установена измама с определени задължения в размер на 102 652 379 лв., в т.ч.: 84 611 509 лв. по Закона за данък върху добавената стойност, 3 531 162 лв. по Закона за корпоративното подоходно облагане, 48 554 лв. по Закона за здравното осигуряване и 13 685 329 лв. по Закона за данък върху доходите на физически лица. Задачата се изпълнява при взаимодействие с правоохранителните органи, с участие в дейността на „постоянните” и „съвместните екипи по конкретни случаи” и по повод идентифицираните случаи на измама от органите на НАП с цел инициране образуването на наказателно производство срещу извършителите на данъчни и осигурителни измами. През 2013 г. са изпратени уведомления до съответната структура на прокуратурата за 649 броя лица;

- За 2013 г., по искане на прокуратурата са възложени 204 броя проверки, в т.ч. 98 проверки на юридически лица (ЮЛ) и 106 на физически лица (ФЛ). От приключилите 150 проверки на 38 задължени лица са възложени ревизии. За същия период по искане на прокуратурата са възложени общо 331 ревизии, от които 153 ревизии на ЮЛ и 178 ревизии на ФЛ. Издадени са 83 ревизионни акта (РА) с установени задължения, в общ размер 18 368 166 лв., в т.ч. 49 РА с установени задължения, в размер на 17 569 383 лв. на юридически лица и 34 РА, в размер на 798 783 лв. на физически лица. През 2013 г. влезли в сила са 65 ревизионни акта с определени задължения, в общ размер 7 019 196 лв., като внесените суми по тези актове към 31.12.2013 г. са 143 162 лв. В процес на обжалване са 15 ревизионни акта и 35 ревизионни доклада, издадени в резултат на приключилите ревизии, възложени с Постановление на прокурор.

Сътрудничество и взаимодействие в разследването на измами и правонарушения, засягащи системата на „собствените ресурси” на ЕС.

- Проведени са контролни действия от страна на НАП, съвместно с АМ, спрямо рискови за двете институции браншове и лица, регистрирани по ЗАДС и ЗДДС, съгласно двустранно подписаната „Инструкция за взаимодействие и текущ обмен на информация между

АМ и НАП”. В резултат на предприетите действия за анализ на риска са предприети съвместни проверки на идентифицирани задължени лица с рисков профил и/или търгувачи с акцизни стоки – горива, алкохол, като съвместните екипи от служители на НАП и АМ упражняват двустранен контрол на национално и регионално ниво съобразно приоритетите на двете организации.

Предприети са съвместни действия със служители от дирекция МРР на АМ за идентифициране на данъчни измами в следствие на прилагане на митнически режим 4200 от територията на Република България към други страни членки и установяване на случаи на злоупотреби при придобиване на стоки от български търговци в следствие на приложен режим 4200 в други държави-членки на ЕС.

Осъществени са съвместни контролни действия със служители на АМ на задължени лица, търгувачи с минерални масла в рамките на ЕС, декларирали продажби като посредници в тристранни операции.

През 2013 г. е стартирана съвместна проверка със служители от Столична митница и други контролни органи (СДПОП–ДАНС) в данъчни складове, в които се влагат акцизни стоки придобити от ВОП, както и преработка на петролни продукти и последващата им реализация. Проверката продължава и в момента, целта е доказване на организирана схема за неплащане на дължим акциз и ДДС.

- В изпълнение на задълженията си по ДОПК, ГПК, ЗДБ и ПМС № 18/2003 г., НАП предприема действия за приоритетно събиране на съответните „публични” и „частни” държавни вземания по постъпилите искания на УО.

През 2013 г. от публичните изпълнители в НАП са събрани 6 297 лв. публични вземания, установени от ДФ „Земеделие“ по Схемата за единно плащане на площ във връзка с предадени за принудително събиране 87 акта за установяване на публично държавно вземане.

По компетентност през 2013 г. са събрани 2 719 822.18 лева частни държавни вземания, от които: 378 573.65 лева по Програма САПАРД и Програма за Развитие на селските райони и 2 341 248.53 лева по други програми, финансирани със средства от ЕС.

НАП писмено уведомява управляващите и договарящи органи за всяко постъпило плащане за погасяване на задълженията.

В изпълнение на чл. 8а, ал. 1 от ПМС № 18/2003 г., НАП изготвя и предоставя на дирекция АФКОС ежесечна справка за предприетите действия по обезпечаване и принудително събиране на частни и публични държавни вземания, предадени на НАП съгласно § 31 от ПЗР на Закона за държавния бюджет за 2013 г., като случаи на нередности и/или измами, засягащи финансовите интереси на ЕС и националния бюджет.

8. Агенция „Пътна инфраструктура”

В АПИ са актуализирани вътрешно нормативните документи за ефективно прилагане на системите за финансово управление и контрол. Проследява се изпълнението на мерките, заложен в плановете за управление на риска. С цел да се сведат до приемливи нива критичните рискове са разработени 34 броя плановете за проекти, финансирани по ОП „Транспорт” и 26 броя плановете по ОПРР и ТГС.

Попълнена е Анкетна карта за оценка на корупционния риск в АПИ за 2013 г.

В резултат на извършени проверки от инспектори на дирекция „Анализ на риска и оперативен контрол” са изготвени контролни листа и доклади за предварителен контрол на документации за обществени поръчки общо 283 броя по оперативни програми, съфинансирани от ЕС.

Съгласно „Методологията за първо ниво на верификация на извършени разходи от

изпълнители по договор за строителство и/или услуга” са осъществени 70 броя физически проверки за обекти изпълнявани по ОП „Транспорт” и са изготвени 70 броя доклади.

Извършени са 88 броя проверки на докладите за напредъка на проекти по Оперативна програма „Транспорт”.

По ОП „Регионално развитие” са извършени: 99 броя проверки на изпълнени СМР; за авторски надзор 76 броя проверки; за консултантски услуги 82 броя проверки.

Дирекция „Вътрешен одит” в АПИ е извършила одитни ангажименти по програми с европейско съфинансиране - 15 броя.

Извършен е одит от Европейската комисия и е представен предварителен одитен доклад по ОП „Транспорт” и ОПРР.

В резултат на одитни доклади от ИАОСЕС и становища на УО в МРРБ и МТИТС от АПИ за 2013 г. са възстановени суми по наложени финансови корекции в размер на 120853.64 лв.

9. САД ФР – ДАНС

САД ФР – ДАНС е извършила 112 проверки на място на задължени лица по чл. 3, ал. 2 от ЗМИП. В 62 от тях е извършена проверка на задължените по ЗМИП лица и за участие по проекти по оперативни програми на ЕС и предприсъединителните фондове, като за отчетния период е установено, че само 7 от задължените по ЗМИП лица имат проекти по оперативни програми. Не са установени потенциални нередности, които би следвало да се докладват във връзка със задълженията на лицата по ЗМИП или случаи на съмнителни операции, които да сочат евентуални нередности или измами със средства на ЕС.

Анализът на САД ФР – ДАНС по проверките, извършени през 2013 г., показва, че по-голямата част от проверените лица са запознати със системата за докладване на нередности по дейности, свързани с финансиране от ЕС, като в 12 от тях имат разработена система за установяване на подобни нередности. Банките и част от регистрираните одитори са категорията задължени по ЗМИП лица, които са запознати с изискванията и извършват мониторинг. Характерът на дейността на значителна част от другите проверени лица не дава възможност за мониторинг и установяване на нередности.

За същия период е получено едно уведомление по реда на чл. 11 от ЗМИП, касаещо съмнение за нередности с европейски средства, а към правоохранителните органи е насочена информация по реда на чл. 12, ал. 4 от ЗМИП по получено през 2012 г. уведомление по чл. 11 от ЗМИП, по което съмнението не е отпаднало в резултат на извършения анализ.

10. ДФ „Земеделие”

За 2013 г. в ДФЗ са проверени общо 428 сигнала за нередност/измама, като проверките се отнасят за 698 бенефициента. За отчетния период са изготвени общо 79 сигнала до ВКП поради съмнение за извършено престъпление от общ характер.

За 2013 г. от ДФЗ са обобщени, подготвени и окомплектовани над 600 писма с информация и документи до разследващите органи и органите на съдебната власт в Р България. Изготвени са 12 отговора на писма до ОЛАФ.

За всички 182 регистрирани опита за измама са образувани наказателни производства. Към 31.12.2013 г. от регистрираните съмнения за опити за измама 80 са приключили с осъдително съдебно решение.

11. Министерство на икономиката и енергетиката

През 2013 г. в Регистъра на получени сигнали за нередности и измами на УО на ОПРКБИ са регистрирани общо 71 бр. сигнали за съмнение за нередност по приоритетна ос 1, 2, 3, 4 и 5 от ОП „Конкурентоспособност”. По всеки един от тях УО е

предприел проверка. През отчетния период са приключени проверките на 68 бр. от регистрираните сигнали. В резултат на проверките са регистрирани 26 бр. нови нередности. В три от случаите регистрираните нередности са класифицирани като „подозрение за измама”.

Във всички случаи на регистрирани нередности с финансови последици са предприети действия за спиране на плащанията, както и за възстановяване на неправомерно изплатените средства. Средствата се възстановяват чрез прихващане на сумите по нередностите от последващи плащания към бенефициерите, доброволно превеждане на сумите от страна на бенефициерите в рамките на поканата за доброволно плащане, или принудително събиране чрез Национална агенция за приходите.

През 2013 г. са възстановени 179 731,71 лв. неправомерно изплатени на бенефициери средства по ОПРКБИ. Прихванатите средства от последващи плащания възлизат на 627 777,82 лв.

Преобладаваща част от сигналите (над 80%) са подадени от служители на УО при осъществяване на контролни функции по изпълнението на договорите. Съмненията за извършени нарушения са възникнали при верификация на междинни или финални технически и финансови отчети, както и при проверка и съгласуване на документация (процедури и договори за доставка на стоки и услуги с поддоставчици), свързани с изпълнението на проекта.

Значителна част от регистрираните нередности са във връзка с извършващи се проверки на място от Сертифициращия орган, както и последващи одити на ИАОСЕС.

Основната част от сигналите са за съмнения за нарушение на процедурите за доставка, по реда на Постановление на № 55 на Министерския съвет от 12 март 2007 г. (Постановление № 69 на Министерския съвет от 11 март 2013 г.) и по ЗОП, при което се налагат финансови корекции на основание чл. 98 от Регламент (ЕС) 1605/2006 г. на Съвета и Постановление № 134 на Министерския съвет от 5 юли 2010 г., с което е приета методология за налагане на финансови корекции.

Следват сигналите, свързани с нарушения на чл. 4 „Конфликт на интереси и свързаност” при сключване на договори с доставчици, както и подадени декларации с невярно съдържание за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия.

В рамките на проверките на сигналите, през отчетния период служителите по нередностите са извършили 21 бр. извънпланови и внезапни проверки на място, в производствените бази и офиси на бенефициери. При необходимост, проверките на място са извършвани от съвместни екипи с експерти от отдел „Наблюдение и контрол на изпълнението”. Една от проверките на място е извършена съвместно с експерти от дирекция „Национален фонд”.

През отчетния период са регистрирани 3 бр. нередности – подозрения за измама. Единият от случаите е свързан с представяне на разходооправдателни документи с невярно съдържание, които не доказват реално извършено плащане към доставчик. Вторият случай е свързан със съмнение за доставка на оборудване „втора употреба”, а третият е за съмнение за представяне на договор за доставка с невярно съдържание, въз основа на което е верифициран и платен недопустим разход за доставка на оборудване, осъществена извън срока на договора за безвъзмездна финансова помощ.

През отчетния период не са констатирани многократно повтарящи се нередности и такива със системен характер.

Преди сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ УО извършва предварителна проверка в Централната база данни за отстраняванията (ЦБДО) съгласно Регламент (ЕО, ЕВРОАТОМ) №1302/2008 г. на всеки един от кандидатите. През отчетния период е извършена проверка в ЦБДО на всичките 1100 кандидати за сключване на договор. Проверката се отразява в контролен лист към досието на проекта. Въз основа на Регламент (ЕО, ЕВРОАТОМ) №1302/2008 г. на Комисията относно ЦБДО, УО на ОПРКБИ извършва предварителен контрол, преди всички авансови, междинни или финални плащания по договорите, на бенефициента и на избраните за изпълнители. Извършва се проверка за неприключени сигнали за нередност, или на незакрити нередности и на невъзстановени суми. Проверките се отразяват в контролен лист - приложение към Наръчника, вариант 1 от декември 2012 г. През отчетния период в ЦБДО са проверени над 1200 бр. искания за авансови, междинни и окончателни плащания на бенефициери.

През 2013 г. по ОП „Конкурентоспособност” са извършени и приключени 5 одита с връчени окончателни одитни доклади от външни и вътрешни одитиращи институции, както следва:

ИА ОСЕС – Трети одит на операциите за изразяване на увереност, че декларираните разходи са верни и транзакциите са законосъобразни и редовни. В обхвата на одита са попаднали сертифицираните разходи по избраните на извадкова база от одиторите 48 искания за плащане по 48 проекта на ОПРКБИ за 2011 г. По време на одита на операциите одитният орган е установил слабости и е предложил препоръки за отстраняване, както следва:

- Препоръки за индивидуални корекции или плоски финансови корекции с цел изчистване на финансовото влияние на пропуските в миналото. Наложена е плоска финансова корекция в размер от 2 % върху разходите по процедура 2.1.5. „Технологична модернизация в големи предприятия” поради допуснатата нередност в селекцията на проектни предложения по процедура 2.1.05, която се отнася до процеса на пренос на данни от хартиен към хартиен и от хартиен към електронен носител само при един от трите етапа на оценка (техническа и финансова оценка), като при самата оценка в действителност е осигурено спазването на основните принципи за равно третиране на кандидатите в оценителния процес и недопускане на дискриминация.

Констатирани са и нарушения от бенефициери, свързани с:

- Представяне на неверни разходооправдателни документи;
- Конфликт на интереси при изпълнение на консултантска услуга по въвеждане на Системата за управление на информационната сигурност (СУИС);
- Отчитане на закупено по проекта оборудване, доставено преди подписването и влизане в сила на ДБФП.

Случаите са регистрирани като нередности, в т.ч. подозрение за измама. В два от случаите са сезирани правоохранителните органи за извършване на проверка.

ИАОСЕС – Четвърти системен одит за увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на Управляващия орган на ОПК.

В обхвата на одита са включени контролните дейности, въведени и изпълнявани от УО във връзка с изброените ключови изисквания през периода 1 май 2012 г. – 21 септември 2012 г., както и проследяване на препоръките, дадени в рамките на третия системен одит от 2011 г. и на една препоръка от одита на операциите за 2012 г.

УО е приел всички препоръки на Одитния орган, като е дал корективни мерки

по всяка една от препоръките и препоръките са изпълнени.

Дирекция „Вътрешен одит”, Министерство на икономиката и енергетиката – Одитен доклад ОА – 1303/У за извършен вътрешен одит на осъществения вътрешен контрол от ДО и УО при изпълнение на дейностите по договорите по процедура BG161P0003-2.1.08 „Покриване на международни стандарти”, Бюджетна линия 2010.

Изведени са 4 препоръки, свързани с указания за разписване на по-детайлна процедура по изготвяне, одобряване и публикуване на оперативните ръководства за изпълнение на договорите, обявяване на отговорни лица, срокове за изпълнение, както и осъществяването на контрол; актуализиране на оперативните ръководства, в случай на настъпили промени в относимите нормативни актове към датата на сключване на договорите за БФП, както и при разписване на бъдещи оперативни ръководства да се предвидят препратки към приложимата нормативна уредба. Препоръките са приети, като е изготвен план за действие.

Дирекция „Вътрешен одит”, Министерство на икономиката и енергетиката - извършен вътрешен одит № ОА-1304/У на процесите по идентифициране, оценяване и управление на риска, осъществявани от ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност” (ГДЕФК) в качеството ѝ на УО по ОПК и ИА по Програма ФАР за периода 01.01.2011 г. до момента на стартиране на одита.

Основната цел на одиторската проверка е да се даде увереност на ръководството, че контролните механизми, свързани с процесите по идентифициране, оценяване и управление на риска, осъществявани от ГДЕФК в качеството и на УО на ОПРКБИ и изпълнителна агенция по програма ФАР са адекватни и ефективни. Извършена е проверка на изготвените риск-регистри на дирекцията, доклади, протоколи, заповеди и други документи. Констатирани са недостатъци, за които са изведени четири препоръки, които са приети и изпълнени от УО на ОПРКБИ.

Сметна палата – одитен доклад за извършен одит на изпълнението на проекти по приоритетна ос 2, област на въздействие „Подобряване на технологиите и управлението в предприятията”, процедури BG161P0003-2.1.04 „Технологична модернизация в малките и средни предприятия” и BG161P0003-2.1.06 „Технологична модернизация в малките и средни предприятия” за периода 01.01.2009 г. - 30.06.2012 г.

Основната цел на одита е да представи пред Народното събрание и обществеността независима и обективна оценка за ефективността от изпълнението на проекти по приоритетна ос 2 в цитираната област на въздействие, както и да се подпомогне ръководството относно идентифициране на слабостите и да се дадат препоръки за подобряване на управлението.

Одитът е обхванал дейностите по процедурите, свързани с: Оценка и избор на проекти; Мониторинг, координация и контрол; Финансови проверки, верификация на разходите и извършване на плащанията; Изпълнение на договорите и резултати. В резултат на одита са дадени 5 препоръки, за които е изготвен план за действие от страна на ГДЕФК. Сметната палата е извършила проследяване на изпълнението на препоръките, като 2 от тях са изпълнени през отчетния период, 2 са в процес на изпълнение, а по една от препоръките УО е предложил за обсъждане пред МС и отговорните институции нормативно да се предвиди необходимостта от обвързване на индикаторите по ДБФП с размера на изплатените суми. Тази препоръка се отнася до всички ОП.

През отчетния период са регистрирани 3 бр. нередности-подозрения за измама. Единият от случаите е свързан с представяне на разходооправдателни документи с невярно

съдържание, които не доказват реално извършено плащане към доставчик. Вторият случай е свързан със съмнение за доставка на оборудване „втора употреба”, а третият е за съмнение за представяне на договор за доставка с невярно съдържание, въз основа на което е съфинансиран разход за доставка, осъществена извън срока на договора за безвъзмездна финансова помощ. И в трите случая са подадени сигнали за извършване на проверка от страна на отдел „Противодействие на престъпленията против финансовите интереси на ЕС и на Р България” към Върховна касационна прокуратура.

12. Министерство на околната среда и водите

За периода от 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г. УО и МЗ на Оперативна програма „Околна среда” са осъществили общо 65 планирани и извънредни проверки на място.

13. Министерство на регионалното развитие

Извършени са общо 549 бр. административни проверки по ОПРР. По програмите за европейско териториално сътрудничество са извършени 126 бр. административни проверки. По сигнали за нередности, формирани в МРР са образувани 9 бр. наказателни производства. Приключени са със съдебно решение 4 броя наказателни производства.

14. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Управляващият орган на ОП „Транспорт” 2007 – 2013 г. на основание разписани процедури и правила в своята работа осъществява ежедневни проверки на представените документи от бенефициерите по ОПТ. През отчетния период служителите по нередности са осъществявали проверки във връзка с постъпили сигнали за нередности по ОП „Транспорт” 2007 – 2013 г. Служители на дирекция КПП са осъществявали проверки на място по проекти, финансирани по програмата. През отчетната 2013 г. от страна на УО на ОПТ няма случаи на подадени сигнали за образуване на наказателни производства по нередности и измами.

15. Министерство на вътрешните работи

15.1. Дирекция АФКОС

15.1.1. Работа по сигнали

Дирекция АФКОС получава сигнали за нередности, засягащи финансовите интереси на ЕС, по които извършва оценка, анализ и проверки.

През 2013 г. в дирекция АФКОС са получени 104 сигнала, от които 22 по пощата, 5 депозирани лично от подателя, а останалите 77 по електронен път. Получените сигнали касаят изпълнението на проекти и програми, финансирани от фондовете на ЕС, както следва: ИСПА – 2; САПАРД – 12; ПРСР – 17; СЕПП – 12; ОПРЧР – 19; ОПРКБИ – 6; ОПОС – 18; ОПРР – 11; ОПТ – 2; корупция, конфликт на интереси и други злоупотреби – 5.

Комисията за оценка на постъпващата информация (КОПИ), създадена със заповед рег. № АФ-Из-72/ 11.09.2012 г. на директора на дирекция АФКОС, разгледа за отчетния период 122 преписки, включващи подадените в дирекцията сигнали и получените заключителни доклади по водени от ОЛАФ разследвания. След извършване на оценка, анализ и проверки от служители на дирекция АФКОС, по предложение на КОПИ, директорът изпрати 85 от получените сигнали за проверка на компетентните институции. Девет от получените сигнали са оставени без разглеждане поради липса на данни за нередности. По 23 са образувани административни проверки.

15.1.2. Докладване на нередности

Дирекция АФКОС осигурява и координира на национално ниво докладването на нередности между националните институции и Европейската комисия и осъществява наблюдение и контрол върху докладването на нередности между националните институции и

Европейската комисия.

Структурите, администриращи европейски фондове, инструменти и програми по чл. 2 от Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС (НОПАНФИПСЕС), докладват на дирекция АФКОС до края на месеца, следващ края на всяко тримесечие всички нови нередности и последващите действия, промени по вече докладвани нередности. Дирекция АФКОС от своя страна докладва на ОЛАФ в рамките на втория месец, считано от края на всяко тримесечие, всички нередности, които подлежат на докладване.

При докладване на нередности дирекция АФКОС получава, обработва и изпраща информация за нередности за съответния период. Процесът по докладване на нередности се извършва съгласно Правила за работа на дирекция АФКОС при докладване на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС. Дирекция АФКОС изпраща доклади за нередности по предприєдинителните програми освен до ОЛАФ и до съответната Главна дирекция на Европейската комисия.

В изпълнение на чл. 25 от НОПАНФИПСЕС и съгласно утвърдените Вътрешни правила, дирекция АФКОС изготвя за доклада на Съвета обобщена информация за докладвани до ОЛАФ нередности на годишна база за предходната година. Обобщената информация се представя чрез броя и финансовото изражение на докладваните до ОЛАФ нередности.

Посоченият брой отразява уведомленията за нови нередности, които са докладвани до ОЛАФ. Не се включва броят на последващи уведомления, докладвани през същата година, като и броят на уведомленията за нередности, които са докладвани като нови и до края на годината са приключени чрез прекратяване поради установяване на факти, опровергаващи основанията за установяване на нередността.

Под финансово изражение следва се разбира нередната сума, с която са увредени или би могло да бъдат увредени финансовите интереси на ЕС. Изготвената информация посочва обща стойност на финансовото изражение на нередностите, включваща националното и европейското финансиране. Стойността на финансовото изражение се взема от последното уведомление, изпратено до ОЛАФ.

Обобщената информация за докладваните към ОЛАФ нередности за 2013 г. е:

ПО ФОНДОВЕ:

- Европейски фонд за гарантиране на земеделието и Европейски фонд за развитие на селските райони: 51 нередности с финансово изражение 3 697 553 евро;

- Европейски фонд за рибарство: 2 нередности с финансово изражение 637 236 евро;

- Структурни фондове (Европейски фонд за регионално развитие и Европейски социален фонд): 48 нередности с финансово изражение 6 318 389 евро;

- Кохезионен фонд: 15 нередности с финансово изражение 10 440 850 евро.

ПО ПРОГРАМИ И ИНСТРУМЕНТИ:

- ОП „Регионално развитие”: 23 нередности с финансово изражение 2 370 534 евро;

- ОП „Околна среда”: 14 нередности с финансово изражение 10 441 925 евро;.

- ОП „Административен капацитет”: 6 нередности с финансово изражение 262 212 евро;

- ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”: 4 нередности с финансово изражение 791 450 евро;

- ОП „Развитие на човешките ресурси”: 7 нередности с финансово изражение

493 749 евро;

- ОП „Транспорт“: 2 нередности с финансово изражение 76 081 евро;
- ОП „Техническа помощ“: 2 нередности с финансово изражение 74 722 евро;
- ОП за транснационално сътрудничество „Югоизточна Европа“: 1 нередност с финансово изражение 11 778 евро;
- Програма за трансгранично сътрудничество Гърция – България: 3 нередности с финансово изражение 2 220 079 евро;
- Програма за трансгранично сътрудничество Румъния – България: 1 нередност с финансово изражение 16 709 евро;
- Програма ФАР: 5 нередности с финансово изражение 162 955 евро;
- Програма САПАРД: 15 нередности с финансово изражение 8 304 340 евро;
- Програма ИСПА: 3 нередности с финансово изражение 723 489 евро;
- Програма за трансгранично сътрудничество България – Сърбия: 5 нередности с финансово изражение 8 379 евро;
- Програма за трансгранично сътрудничество България – Македония: 5 нередности с финансово изражение 180 945 евро;
- Програма за трансгранично сътрудничество България – Турция: 1 нередност с финансово изражение 2 994 евро.

Използване на електронни системи при докладване на нередности:

С цел оптимизиране на дейността по докладване на нередности и осъществяване на връзка и съвместимост между електронните системи, ползвани на национално ниво и за докладване до ОЛАФ, по инициатива на дирекция АФКОС бяха направени подобрения във функционалните възможности на ИСУН. Въведена е възможност за експорт на информацията за нови нередности от ИСУН във формат, който съответства и позволява директно въвеждане в системата за управление на нередности на ОЛАФ IMS.

През 2013 г. дирекция АФКОС координира на национално ниво използването на IMS в съответствие с указанията на ОЛАФ. Във връзка с предстоящото въвеждане на нова версия на IMS, през 2013 г. е извършено съгласуване на превод на български език на наименованията на полетата в новата система. За да се осигури използването на IMS, на всички потребители са инсталирани основни и специфични сертификати за сигурност за достъп до системата. През 2013 г. са създадени 37 нови акаунта, актуализирани са 274 съществуващи и са прекратени 105 на потребители на системата на национално ниво. За поддръжката и администрацията на IMS, ежедневно се извършва кореспонденция с ОЛАФ и с националните звена потребители на IMS по отношение на осигуряване на достъп, актуализиране на потребителските профили, решаване на възникнали проблеми, оказване на техническа и методическа помощ и обучение.

15.1.3. Административно-контролна дейност

Дирекция АФКОС изпълнява административно-контролни функции по прилагане на процедурата за администриране на получени сигнали и установени нередности в структурите, администриращи фондове, програми и инструменти на ЕС. Извършени са следните проверки:

1. В дирекция „Европейски фонд за рибарство“, ИАРА (УО по ОПРСР) и РА–ДФЗ (МЗ по ОПРСР) в периода 20 – 26 февруари 2013 г. Проверени са 2 бр. нередности и 3 бр. сигнали за нередности, регистрирани в периода 01.01.2012 г. – 30.09.2012 г.

2. В Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“(УО по ОПРР), МРРБ в периода 20.02.2013 г. – 08.03.2013 г. Проверени са 29 бр. нередности и 8 бр. сигнали за

нередности, регистрирани в периода 02.01.2012 г. – 28.09.2012 г. Проверено е спазване и изпълнение на препоръките от извършена в периода 29.08.2011 г. – 02.09.2011 г. първоначална проверка.

3. В дирекция „Европейски и международни проекти”, МОСВ, по програма ИСПА, в периода 28.03.2013 г. – 05.04.2013 г. Проверени са 14 бр. нередности и 11 бр. сигнали за нередности, регистрирани за 2012 г. Проверено е спазване и изпълнение на препоръките от извършена в периода 13 – 17 септември 2010 г. първоначална проверка.

4. В МРРБ по Кохезионен фонд, Регламент 1164/94/ИСПА в периода 9 – 12.04.2013 г. Проверено е спазването на процедурите за администриране на сигнали за нередности и администриране на нередности по програма ИСПА в периода 01.10.2010 г. – 31.12.2012 г., в който не са регистрирани сигнали за нередности и нередности, с оглед преценка имало ли е подлежащи на регистриране сигнали за нередности и нередности през посочения период, за които не е било взето административно отношение. Проверено е спазване и изпълнение на препоръки от извършена в периода 27.09.2012 г. – 01.10.2010 г. първоначална проверка.

5. В дирекция „Оперативна програма „Техническа помощ” (УО по ОПТП), Министерски съвет, в периода 30.05.2013 г. – 07.06.2013 г. Проверени са 8 бр. нередности и 1 сигнал за нередност, регистриран през проверявания период 01.10.2012 г. – 31.03.2013 г. Проверено е спазване и изпълнение на препоръки, отразени в доклад от извършена в периода 13 – 22 юни 2012 г. първоначална проверка.

6. В дирекция „Координация на програми и проекти” (УО по ОПТ), МТИТС, в периода 13 – 18 юни 2013 г. Проверени са 4 бр. нередности и 16 бр. сигнали за нередности, регистрирани за периода от 01.01.2012 г.-31.03.2013 г. Проверено е спазване и изпълнение на препоръки, отразени в доклад от извършена проверка в периода 14-19 май 2012 г.

7. В дирекция „Европейски и международни програми“ (УО по ИСПА), МОСВ, септември 2013 г. относно спазване на процедурите за администриране на нередности и измами по фондове и програми на ЕС по конкретни случаи на нередности.

8. В Разплащателна агенция, ДФЗ по Европейски земеделски фонд за развитие на земеделските райони и Европейски фонд за гарантиране на земеделието. Проверени са 77 бр. нередности и 33 бр. сигнали за нередности, регистрирани за периода от 01.01.2013 г. – 30.06.2013 г. Проверено е спазване и изпълнение на препоръките, отразени в доклад от извършена в периода 13.02.2012 г. – 30.04.2012 г. първоначална проверка.

В изпълнение на решения по т. 6 от дневния ред на заседанието на Съвета от 20.12.2012 г., е проведена среща на дирекция АФКОС с ИАОСЕС и е изпратено писмо до ръководителите на структурите, администриращи европейски фондове, инструменти и програми, съдържащо информация за допускани пропуски при прилагане на процедурите за администриране на нередности и сигнали за нередности, констатирани при осъществяването на административно-контролната дейност на дирекция АФКОС. Предоставената с писмото информация е пряко свързана с констатации по конкретни сигнали/нередности, направени при извършените проверки на дирекция АФКОС.

15.1.4. Административни проверки

С промяна на Закона за Министерство на вътрешните работи от 01.07.2012 г. на дирекция АФКОС е вменена функция по извършване на административни проверки за идентифициране на нередности и измами, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, по своя инициатива или по искане на ОЛАФ (административни разследвания).

През 2013 г. в дирекция АФКОС има открити общо 23 бр. административни разследвания по проекти по ПРСР, ОПОС, ОПРСР, ОПРКБИ, ОПРР, Седма рамкова програма

(2017 – 2013) и ТГС България – Сърбия. Общата стойност на БФП по проектите е 167 893 135,96 лв. Седем от разследванията са приключени. Пет разследвания са приключени без идентифицирането на нередност, но са били проверени операции по проекти с европейско финансиране на обща стойност 12 381 680 лева. По две от приключените разследвания са идентифицирани нередности с финансово изражение на обща стойност 6 769 300 лева, по които са изпратени материали на прокуратурата. Към края на 2013 г. в дирекция АФКОС има 20 неприключени разследвания, по които проверките продължават.

15.2. ГД „Гранична полиция”

От 23.07.2013 г. се изпълнява утвърден от министъра на вътрешните работи „План за провеждане на съвместни мероприятия между ГДНП, ГДГП, ОДМВР, и Агенция „Митници” за противодействие на контрабандата, нарушенията и престъпленията, свързани с ДДС и вътрешно-общностното придобиване на стоки. Съгласно плана е сформиран щаб от ръководни служители на трите институции – ГДГП, ГДНП и АМ. За подпомагане работата на щаба и организиране провеждането на съвместни проверки в граничните зони, по вътрешните граници на страната са създадени екипи за координация и контакт от служители на двете главни дирекции, които да контролират дейността на групите по места, които извършват проверките, анализират и обобщават информацията.

На външни граници са сформирани МГКН за проверки между ГДГП, ОДМВР и Агенция „Митници”. МГКН извършват проверки периодично по предварително изготвен график на база анализ на риска на транспортни средства, товари и лица на ГКПП и територията на страната.

На вътрешни граници са сформирани екипи за контрол. Екипите действащи в обслужваната територия на вътрешни граници извършват проверки в режим 24/7 при 12 часови смени.

Провеждат се съвместни мероприятия на три линии:

- На първа линия непосредствено на ГКПП;
- На втора линия от екипи от РДГП, ОД на МВР и АМ, в граничната зона на ППС преминали през ГКПП;
- На трета линия на национално ниво от сформирани съвместни екипи от служители на ГДГП, ГДНП и АМ;
- Осъществява се сто процентов контрол на пристигащите на български пристанища стоки и контейнери от рискови дестинации.

Изготвят се съвместни анализи на риска между регионалните структури на двете министерства в зоната за отговорност на съответното РДГП. Изготвя се и съвместен стратегически анализ на риска между ГД „Гранична полиция” и Агенция „Митници”.

Всяко тримесечие ГДГП изпраща в дирекция „Международни проекти” – МВР отчет за констатирани нарушения, свързани с финансовите интереси на ЕС.

В Главна дирекция „Гранична полиция” през 2013 г. са заведени следните досъдебни производства (ДП) по чл. 242 и 234 от НК (Контрабанда и разпространение на акцизни стоки без бандерол): 147 ДП по общия ред (21 ДП за престъпления по чл. 242 от НК и 126 ДП по чл.234 от НК).

15.3. ГД „Национална полиция”

Образувани са преписки и наказателни производства при противодействие на измамите, засягащи приходната и разходната част на бюджета на ЕС и националния бюджет:

- ГДНП – общ брой предварителни проверки /преписки – 101 бр.
- ГДНП – общ брой досъдебни производства – 117 бр.

- ОДМВР в страната - общ брой предварителни проверки /преписки – 266 бр.
- ОДМВР в страната - общ брой досъдебни производства – 153 бр.

16. Прокуратура на Република България

През 2013 година в Прокуратурата са постъпили общо 479 материала, касаещи престъпления, свързани със злоупотреби със средства на ЕС. От тях 325 бр. са приключили като преписки, а по 172 бр. са образувани досъдебни производства (предимно за престъпления по чл. 248а ал. 2 НК).

От общия брой преписки през 2013 година, с отказ да се образува досъдебно производство са приключени общо 221 преписки, като най-значителен е броят им в района на Апелативна прокуратура – София (81 бр.) и в района на Апелативна прокуратура – Велико Търново (65 бр.). Останалите неприключени преписки в края на отчетаната година са 104 бр.

В съдилищата в страната за отчетания период са внесени 98 прокурорски акта, от които 30 обвинителни акта, 1 споразумение и 67 предложения по реда на чл.78А от НК. Приключени от съдилищата в края на годината с влязла в сила осъдителна присъда са делата спрямо общо 83 лица.

VI. Популяризиране дейността на Съвета, дейността на институциите, представени в Съвета и Прокуратурата на Република България, с оглед запознаване на широката общественост и потенциалните бенефициери с механизмите за отпускане, използване, отчитане и контрол по линия на усвояване на средства на ЕС и действията за защитата на финансовите интереси на ЕС

1. Министерство на вътрешните работи

Дирекция АФКОС

За повишаване информираността и постигане на широка обществена осведоменост по въпросите на нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, в рамките на проекта изпълняван от дирекция АФКОС, на 20.03.2013 г. е проведена заключителната пресконференция с участието на заместник-министъра на вътрешните работи Филип Гунев, директора и началниците на сектори на дирекция АФКОС. Представена е информация за проведените кръгли маси и работни срещи с участието от българска страна на представители от дирекция АФКОС, ГДНП, ОДМВР, Прокуратура, УО, АДФИ, бенефициери от местните общини и с участието на представители от ОЛАФ, АФКОС (от Полша, Румъния, Литва, Хърватия, Словакия), Републиканската полиция на Испания и Гуардия ди Финанца, Италия. Представена е конкретна информация за работата по сигнали, докладването на нередности и водените разследвания.

В изпълнение на функцията по обучение и оказване на методическа помощ на 18.01.2013 г. от дирекция АФКОС е организирана и проведена работна среща със служителите по нередности по предприсъединителните програми. Представители на дирекцията през отчетния период са участвали като гост-лектори в следните обучения: обучения за представители от областните информационни центрове, проведено в гр. София в периода 16 – 17.07.2013 г. и в ОИЦ – гр. Ямбол за бенефициери; обучение по нередности и измами на бенефициери по ОП „Транспорт”, проведено в гр. София на 24.09.2013 г.; конференция организирана от Центъра за изследване на демокрацията на тема „Заплаха на финансовите интереси на ЕС: нови подходи при оценката на риска при обществени поръчки и измами с фондове от ЕС”, проведена в периода 31.10 – 01.11.2013 г. в София.

2. Агенция „Пътна инфраструктура“

С цел популяризиране приноса на ЕС за подобряване на пътната инфраструктура и приоритетното място на пътното строителство в националната политика, дейността на АПИ е

обект на засилен медиен интерес. Стриктното спазване на мерките за информация и публичност съдейства за популяризирането на проектите, изтъкване на приноса на Европейския съюз за реализирането им.

За проектите, финансирани от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие, мерките за информация и публичност са детайлно разписани в наръчници, утвърдени от Управляващите органи на съответната оперативна програма и публикувани на интернет страниците на ОП „Транспорт“ и ОП „Регионално развитие“.

Изпълнението на мерките, разписани в тези документи, е предпоставка за прозрачност, публичност и информираност на гражданите за изпълнението на проектите и съдейства за предотвратяване на нарушения и намаляване риска от злоупотреби. Агенцията води активна кампания в медиите за популяризиране на своята дейност по проекти и програми, изпълнявани с финансиране от ЕС както в националните, така и в регионалните печатни и електронни медии. Доказателство за това са публикациите в медиите през 2013 година.

На официалната интернет страница на АПИ се публикува актуална информация за всички програми, изпълнявани с европейски средства, посочени са източниците на финансиране, статусът на тяхното изпълнение и сроковете за приключване на обектите. Служителите от дирекция „Комуникация и информация“ поместват информацията относно предстоящи тръжни процедури, предварителните обявления и необходимата тръжна документация, както и прессъобщения за отворените оферти.

3. Агенция за държавна финансова инспекция

С измененията на ЗДФИ от месец август 2011 г. за първи път е въведено изискване за оповестяване на резултатите от всяка конкретна финансова инспекция. Регламентирано е, че до 10-о число на месеца, следващ всяко тримесечие, агенцията публикува на своята интернет страница списък с обектите, в които финансовите инспекции са приключили, както и информация за резултатите от тях. В тези информации се съдържат данни за проверяваната организация или лице, установените вреди и нарушения, съставените актове за установяване на административни нарушения и актове за начет, както и относно проверено при инспекциите европейско финансиране.

4. Агенция „Митници“

През 2013 г. митническата администрация проведе активна комуникация с гражданите и бизнеса.

От 01.01.2014 г. се прилага новия Регламент (ЕС) № 608/2013 г. на Европейския парламент и Съвета от 12.06.2013 г. относно защитата на права върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1383/2003 г., публикуван в официалния вестник на Европейския съюз (бр. L 181 от 29.06.2013 г.). Във връзка с това, през ноември АМ организира среща с представители на правоприжателите, на която е представен Регламентът и са дискутирани някои нови моменти в правната рамка. Новото европейско законодателство в областта на интелектуалната собственост е представено от лектор на АМ и в семинар на тема: „Актуални промени в митническото законодателство на ЕС“, организиран от „Юнитакс обучение“.

Среща с представителите на производители и вносители на алкохолни напитки е проведена във връзка с новите образци на бандероли, в сила от 01.01.2014 г.

Пресцентърът на АМ е разпространил 346 прессъобщения за дейността на митническата администрация.

Служител от отдел „Информация и връзки с обществеността“ към АМ е участвал в работата на Комуникационната мрежа на ОЛАФ, чиято основна дейност през 2013г. е била

посветена на борбата с фалшивите стоки.

5. Министерство на регионалното развитие

Във връзка с повишаване осведомеността на широката общественост и подобряване на комуникацията МРР като УО на ОПРР и през 2013 г. се е стремяло към засилен диалог, чрез осъществяване на срещи, семинари и информационни кампании. Проведени са 4 бр. информационни дни, семинари и обучения с бенефициери и техни изпълнители във връзка с нови законодателни промени и превенция на нередностите и 2 бр. форуми с представяне на резултатите при осъществяване на дейността по разследването на нередности и измами. В същото време, чрез страницата на ОПРР е осъществена и обратна връзка с широката общественост, за което са показателни регистрираните 10 бр. сигнали за нередности, достигнали по електронен път.

В качеството си на Управляващ орган по програмите по външните граници на ЕС са проведени 3 бр. информационни семинари и обучения с бенефициери във връзка с нови законодателни промени и превенция на нередностите по програмите за ТГС по външните граници на ЕС, 1 бр. обучение по програмата за ТГС Гърция – България и 2 бр. обучения във връзка с нередности и финансови корекции на контролорите, осъществяващи верификация на разходите по всички програми за европейско териториално сътрудничество.

6. Държавен фонд „Земеделие“

Всички бенефициери попълват декларации, че са запознати с определенията за нередност и измама и/или че не са създали изкуствени условия с цел заобикаляне на изискванията и получаване на финансова помощ по-голяма от максимално разрешената за схемата или мярката.

На интернет страницата на ДФ „Земеделие“ са публикувани индикатори за изкуствени условия, констатации и доклади от проведени одити от национални контролни органи по въпросите на превенцията и противодействието и администрирането на нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС.

7. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

През септември 2013 г. УО на ОПТ организира и проведе в гр. София еднодневно обучение за представители на бенефициерите по програмата и представители на УО на ОПТ на тема: „Процедури по администриране на нередности и измами по Структурните и Кохезионния фондове на ЕС. Защита на финансовите интереси на ЕС“. Служителите по нередности към УО на ОПТ са направили преглед на европейската и националната нормативна база, регламентираща нередностите, като основно внимание е обърнато на действащата Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС. Обърнато е внимание на механизмите за възстановяване на неправомерно усвоени средства и на Методологията за определяне на финансови корекции. Служители на дирекция АФКОС са представили дейността на дирекцията, съвместната работа на АФКОС и ОЛАФ в борбата с измамите и защитата на финансовите интереси на ЕС, начините за администриране на нередности, чрез действащите електронни системи ИСУН и IMS, както и тенденциите за следващия програмен период. Представители на бенефициерите по ОП „Транспорт“ 2007 – 2013 г. са направили представяне на системите за администриране на сигнали за нередности, действащи в техните структури. Дискутирани са различни въпроси и са обсъдени примери от практиката на участниците в обучението.

8. Държавна агенция „Национална сигурност“

САД ФР – ДАНС е провела 23 обучения на задължени лица по ЗМИП в рамките на своята компетентност, включително 4 обучения за представители на ИДЕС, 3 обучения на

служителите в кантори на частни съдебни изпълнители, 3 обучения на застрахователи, 1 обучение за лица, които предоставят паричен заем срещу залагане на вещи, 2 обучения на пощенските оператори, лицензирани да извършват пощенски парични преводи съгласно Закона за пощенските услуги, 2 обучения на инвестиционни посредници и управляващи дружества, 1 обучение на служителите в регистриран одитор, 1 обучение на нотариуси, 1 обучение на търговци на едро, 1 обучение на спортни организации, 3 обучения на посредници при сделки с недвижими имоти, 1 обучение на търговски банки. Наред с това е проведено едно обучение на орган на НАП. От страна на дирекцията са дадени допълнително 51 писмени указания с методическа помощ на зададени въпроси от страна на задължени лица, във връзка с прилагане на мерките за превенция на изпирането на пари и ЗМИП. През 2013 г. са обработени 8 331 проекта на вътрешни правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма. През същия период са дадени 4 830 бр. методически указания и са изпратени 7 036 бр. уведомителни писма до задължени лица за утвърдени правила.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Статистическа информация за докладваните до ОЛАФ случаи на нередности за 2013 г. (в графичен вид) – 14 листа

**МИНИСТЪР
НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ:**

Веселин Вучков